

د درک شپې

(د وینې او خوب تر منځ د خیال څرکونه)

لیکوال: محمد انور وفاسمندر

Ketabton.com

څنگ سره ايښي کتابونه (۳)

دایو غږپ غږورنا، (د درک شېبې)
تاسو ( ) ته، په ټول درنښت ډالی شوه؛
د زړونو او ذهنونو د روښنایۍ په نیت یې وڅښئ!
مینه اکاډمي

کور ودانی:

ددې کتاب، د چاپ لگښت برخه کې، ښاغلي نجم الدین سیاس، له خپلو شخصي امکاناتو، له مینه اکادمۍ سره مرسته کړې.

مینه اکادمي، خپل ټول فعالیت، په رضاکاره او وړیا توګه، مخته بیایي؛ نو د مینې ولورینې دې چاره کې، چې هرڅوک برخه اخلي، هرکلی ورته وایي.

د کلمو دغه باغچه، پالی ده هغه چاته، چې
خان د خدای گني او خدای د ټولو!
مبارک؛ خدای د ټولو دی.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

د خدای تعالیٰ په نامه،

چې له نامه نه یې، د خالصې مینې او رحمت عطر،
زموږ پر زخم زخم زړونو، را اوري!

کتاب پڙندنه:

د کتاب نوم: د درک شپي

(د ويني او خوب تر منځ د خيال څرکونه)

ليکوال: محمد انور وفا سمندر

ډيزاين: هېوادمېل گرافیکس (۰۷۸۶۷۸۵۷۲۰)

[FB.com/hewadmal.graphics](https://www.facebook.com/hewadmal.graphics)

چاپشمبر: ۵۰۰ ټوکه

خپرنډوی: مينه اکادمي

د خپرونو لړۍ: (۵)

لومړی چاپ: د ۱۴۰۰ لمریز لېږديز کال پسرلي

لیکچر

- ۱ زما او (بل) نیمه تیاره دنیا
- ۲ عاشقانه قمار
- ۲ ماشوم او جنت سره گله دي
- ۲ دناپوهی «لیدل!»
- ۳ د حکمت سواد
- ۳ مینه د حقیقت هېر نوم
- ۴ شیبه د ابدیت زمانه
- ۵ یوه ترخه خواړینه پوښتنه:
- ۵ ژوند د خدای د نوم رنگینې انگازې
- ۶ خدایې غر او رڼا
- ۶ چوپتیا، د کلماتو بې شکله شکل
- ۷ هرڅه وس کوي، چې په ټول جوهر راڅرگند شي
- ۸ د ښځو د حقونو په اړه:
- ۸ د خدای په خوښه اوسېدل
- ۹ خدای په ټوله دنیا شته
- ۱۰ کور، په ژوند را تاو اندام
- ۱۱ له خپله درسه تېښته!
- ۱۱ ابدیت
- ۱۲ ۳۶۰ درجې لیدلوری
- ۱۲ د جنت سپینه سمفوني
- ۱۳ څومره شعر شوي یو
- ۱۳ شیبه د ژوند زمان
- ۱۳ د مکان، زمان هاغاره کلی
- ۱۴ دانگیرنو او باورونو روح
- ۱۴ ژوند پر سواد مشر

۱۵	قهر د ذهن سرطان
۱۵	ډبرین احساسات-ډبرین ذهنونه
۱۶	د بت شکن کار دننه دی
۱۶	درنگینو فکرونو سمفوني
۱۷	کشف
۱۷	د شوپرک زړه عطر
۱۷	دلیدلو، پوهیدلو او اوسیدلو دنیاگانې
۱۸	مینه بې جوړې ښېگڼه
۱۸	د ژوند ارتفاع وگورئ!
۱۸	د خپلې بیسوادۍ ننداره!
۱۹	غبر سندر، او کار نڅا
۲۰	جنت خپله کرونده
۲۰	زمکه د خدایگوټو قتلگا
۲۱	د روغجن ژغورندویان
۲۱	زمکه، ذهني-رواني تابلو
۲۱	وگړی، د خپل فکر او عمل کرونده!
۲۲	خدای دا اوس شته
۲۲	هرڅه دا اوس
۲۲	زړه د خدایي ښایست تابلو
۲۳	خدای چې لرو، وپرې ته ځای نشته
۲۳	مینه د هرڅه ځواب
۲۴	د خرد او حکمت په رود کې هستوگنه
۲۴	د هرچا خپل خدای؛ یو خدای
۲۴	پوښتنې زورورې تورې!
۲۵	له عطر و جوړې کلمې
۲۶	زړه ذهني کمیسیونه

۲۶	د ورکې وهم
۲۷	د ژوند خزانه
۲۷	غرونه، مین فریادونه
۲۷	مینه ورکول
۲۸	د آسمان امتحان
۲۸	ونه ژوندی ده
۲۹	ونې سرودگرې
۲۹	مور نیمه انرژي په قمار وهلې!
۳۰	څو پوښتنې:
۳۱	د حقیقت دارادې ژوندی غبر
۳۱	مپین زړه، د وجود راه بلد
۳۲	په عشق اوښتل
۳۲	انسان د عاطفي غلاوو ډاکو!
۳۳	د حقیقت کتاب
۳۳	د ژوند سمفوني
۳۴	هستي، درزم ستر ډگر
۳۴	زمکه، د غبر ناتمامه سمفوني
۳۴	د آزادۍ غر
۳۵	له سمخې راوتل
۳۵	وپره که عشق؟
۳۵	د مینې ناتمامه ښاښت
۳۶	د مادي عقل سترگې
۳۷	مینه روزي
۳۷	د غر اور ښاښچیان
۳۸	سکوت، د پوهې سرچینه
۳۸	د ژوند قدیمي ښوونځی

- دنيا، رښتيا شوی خوب ۳۹
- هولوکاست او عقل ۳۹
- زه، ته، هغه؛ ټول وپړونکي دي ۴۰
- شېبه شېبه نخېدل ۴۱
- دنيا، د غرونو نا تمامه خزانه! ۴۱
- ټول ژوند، يوه ساده جمله ۴۲
- حال د روح زمان ۴۳
- متن، د خيال ذهني ننداره ۴۳
- معنوي آزادي ۴۴
- هر يو خدای په لور مسافر ۴۴
- جگړه د ذهني سافت وير تر شرح ۴۵
- هر وگړی جلا گل ۴۵
- د خوب سفرونه ۴۶
- وني او مور يې سوالگر ۴۶
- ژوند د خدایي ارادې شکل ۴۷
- په مور کې پټ قاتلان! ۴۷
- يونوی پيل ۴۸
- د باسوادۍ پټه ناپوهي ۴۸
- گوربت د وينې روح سپمبول ۴۹
- مستقيم درک ۴۹
- غږ، د هر وگړي مدرسه ۵۰
- غږ مشر شاعر ۵۰
- بيروني تيارې د دروني تيارو انعکاس ۵۱
- ټول روادې ۵۲
- له ذهنه راخڅېدلې تيارې! ۵۲
- وگړي، د خدایي غږ څاڅکي ۵۳

۵۳	اخرسر
۵۴	خدای راسره دی
۵۴	ولې دیو بل سر، آزادی او مال ته غله!
۵۵	مینې اکادمېسن مسېج
۵۶	زه څوک او څه شی
۵۶	له تاریخ څخه ځان راټولول
۵۷	دا گاهی بام
۵۸	د پوهې گلان
۵۹	خدای سره دومره نېردي، چې نه وېل کېږي
۶۰	مور په څه شي ورتولېږو؟
۶۱	ژوند بې شکله کلمه
۶۳	سرنوشت خدایي فرمان
۶۴	د ژوند غبریز لاسونه
۶۶	پوهه، پروسپنه راشنه ژبه
۶۸	کریښې، لوی په لور خاپوړې
۷۰	ټول زه بندي
۷۲	له اوس پرته بل وخت نشته!
۷۳	سپین غبر د حیات چینه
۷۴	خدای او کتابي ډبرې
۷۵	له ډبرینو معناگانو آزاد غبر
۷۶	زه څوک او څه شی
۷۶	دا لیکل، څه غواړي؟
۷۸	زمانه د غلا غځول
۷۹	مینه چې شته لاندې وېاندې نه شته
۸۱	لومړی غبر سندرہ
۸۲	له خدای پرته ټوله بې سوادې ده

۸۲	بې نومه
۸۳	سر سره ولاړه مينه
۸۴	مينه د ټولو برخليک
۸۴	ددغو او ټو بوټو لیک برخليک مرگ دی
۸۵	تندی پر پوښتنو وېشلی
۸۶	د جلا وطنی مدرسه
۸۷	مينه يوازې مينه ده
۸۸	له مينې سره خدای ښکاره کېږي
۸۹	زمکه د څېرو د جنگ تياتر
۹۰	سبا، نه شوي زمانه ده!
۹۱	بې مينې هېڅ نه شته
۹۱	لارې د مينې بحر ته ورتوېږي
۹۲	د زمان د کپس بتان
۹۳	ليکوال ځان ليکي
۹۴	هر نوم د خدای د نوم بله څېره
۹۵	زه زمانه
۹۶	زه د پنځو ښامارانو کلا
۹۹	د درک شېبه
۱۰۰	حکمت او شېبه
۱۰۱	مينه په هره خوا چې ځي هغه ته رسېږي
۱۰۲	کله چې مينه په خوراک بدله شي
۱۰۳	مينه کور ته د ورتللو بېړۍ
۱۰۴	هغه خو ټولو سره په مينه دی
۱۰۵	«زه» د خاطر و هديره!
۱۰۷	روح د آسمان وگړی
۱۰۹	برکت دي وي

د مقدمې په ډول

هغه څه، چې دلته د کلمو په دغو جامو کې، څښی؛ د نیمه وینې-نیمه خوب، حسي وضعیت کې، د ناڅاپي تالندو «لمر بارانونو» په بڼه، را پیدا او کشف شوي دي.

نو که یې ارزښت په توګه پېژنئ، ټول برکت یې د عشق او رحمت خدایي اقیانوس ته ورګرځي.

ژوند راته وایي چې؛ ټولې ارواوې ددغه ابدی اقیانوس، له بې شمېره تیونو نه، د ژوند، بلوغ، پاپښت او بقا شېدې څښي.

زما او (بل) نیمه تیاره دنیا

(د ویشې او خوب ترمنځ نیمه ویشې، درک او موندنې)

دنيا دوه برخې ده؛ نیمه یې زما، نیمه یې د (بل) برخه ده! زما برخه رڼا او ها
د بل برخه توره تیاره ده!

زه- دا نېردي نیمه پېړۍ- لگیا یم، چې د بل تیاره برخه، رڼا کړم!

خو خبر نه، چې (بل)، چې د ځان (ځان) دی- زما په شان لگیا دی، زما
برخه- چې تیاره یې ویني، په زور رڼوي!

خو اوس مې عقل ځای ته راغی: مور دواړه په غلطو ځایونو کې، په تیارې
چرې راییستلي!

تیاره؛ خو ټوله د ذهن دننه ده!

رښتیا تاسو ووايئ:

آیا وخت یې نه دی، چې د (ځان) د تیارو له مکتبه، فاراغت حاصل کړو!؟

عاشقانه قمار

وايي:

«د هرڅه تر لاسه کولو لپاره بايد ټول کارونه د خداى په نامه او د هغه لپاره؛ پرته د څه شي له غوښتلو او توقع، تر سره شي. وروسته کېدای شي، چې د خداى د غره لوړو څوکو ته ورسېږئ او د حقيقت شوکت تر لاسه کړئ.»

ماشوم او جنت سره گډ دي

تېره ورځ عام مجلس کې، يوه بابا بل ته کيسه کړه:
يوه کوچني له بله وپوښتل: پاچايان به چشى (څه شى) خوري؟
بل کوچني ځواب ووايه: پاچايان «نينې» خوري!
ماشوم رښتيا وايي او د ماشوم چلند له ژوند سره پر شخصي تجربه ولاړ دى. دلته ښايي ماشوم ته نينې خوړل،
خور جنت ايسېده!

دناپوهى «ليدل»!

لويه خدايه!
کلمې څومره بېوزلې دي!
د هغو د اندامونو په هندسه کې، حقيقت د مولانا رومي د فيل په لاس، پښه،
خرطوم، سترگه، گېډه، او بدرانگو
ر مبارو، بدلېږي!
حقيقت د سپين، بې شکله، بې متنه غبر (ليدل، پوهېدل، او سپېدل)، دي.

کلمې په بېلابېلو ژبو خاپورې دي.
د دومره کلمو کارولو گټه داشوه، چې خپله ناپوهي «ووينم!»

د حکمت سواد

حکمت د پوهېدلو خالص - بې دليله وضعیت دی.
دا پوهه وزن نلري، زمان پورې تړلې نه ده.
دا ژوندی او جاري پوهه ده.
دا د شېبې موندل دي.
دا همزمانه (لیدل، پوهېدل، اوسېدل) دي.
يعني دغه شېبه، هر ځای او هر شي باندې پوهېدل دي.
دا د حقيقت، سوچه وضعیت دی؛ چې هم د يوه ميري په دننه کې شته او هم په يوه استاد کې...

مینه د حقيقت هېر نوم

«حقيقت يو؛ خو د ژوندو په څېر، بې شمېره نندارې لري.»
دا رنگين رنگين فکرونه او گروهې، دا راز راز فرهنگونه، خويونه، عادتونه،
ځانگړنې، بې شمېر حقيقت طريقي، د انسانانو د اگاهيو متفاوتو وضعيتونو
ته ځواب ويل دي.

دا دومره ستره تنوع، دهستی، دسترې سمفونۍ، کمال بڼي!
زموږ د اوو ميليارده او څو آوازونو گډه لنډۍ او هايکو ده!
موږ په بې سارې سمفونۍ کې اوږو را اوږو!
آيا کله مو ځان او ددغو څو مېليارده ترانه بولو په منځ کې، يو بناد رېتم

اوچت کړی دی؟
او دا ټول د حقیقت په لټه کې دي.
خو حقیقت تر ټول تدوین شوي فکر-فرهنگ، بهر او ناپایه دی.
حقیقت د هغه چا دی، چې شېبه شېبه له هستی او د ژوند له حقیقت سره
پخلا او په همغږۍ کې ساکارې.

شېبه د ابدیت زمانه

ساعت، ورځ، کال، پېړۍ: آیا همدومره عمر غواړو؟!
آیا ټوله هېله مو داده، چې زریزه، مېلیونیزه... دې زما عمر وي؟!
آیا په رښتیا دا منو چې عمر دې-ولو که یو میلیون کاله هم وي-پای
ولري!؟

شېبه، «شېبه» ده؛ خو په ټول زمان زیاته ده.

لویه ستونزه، د شېبې کشف دی!

یعني داچې په ټول درک او شعور او عاطفي-رواني حضور سره،
شېبه کې راټول واوسو.

دا چاره یو شخصي-عملي زیار غواړي.

نه پوهېږم څه نوم ورکړم؟! بنایي (تسلیمي): ځان، ذهن، هیلې، غوښتنې،
اندېښنې او هر څه د خدای په نامه خوشې کول!

یوه ترخه خواړینه پوښتنه:

آیا عاطفي مرښت شته؟

آیا انسان مینه-لورینه، په هغه اندازه، چې مادي دنیا کې یې ترلاسه کړې، یا ښايي ترلاسه یې کړي؛ همدومره غواړي؟

آیا موجوده عاطفي رابطې یا رابطو یې، هغه قانع کړی دی؟

نولکه چې انسان (نر-ښځه) اساساً غواړي یوه داسې ذهني-رواني اقلیم ته ننوځي، چې فکر، وینا، دريځ، کړنه او هرڅه یې، د مینې له جنسه راشنه او مینه وي!

د مینې دې ابدیت ته د ننوتلو او امن کېدلو پیل، مینه کول دي!

خالصه مینه، د فکر-باور او اخلاقو، زاړه ذهني-رواني پوټکي، د انسان له ابدې برخې (روح)، لېرې کوي او سپین عقل ته د ځلېدلو فرصت برابروي! نو د بشپړې مینې لپاره مینه وکړئ: ځان سره، بل سره (ځکه هغه هم ستا په شان روح دی) او ددې هرڅه له عاشق سلطان سره.

ژوند د خدای د نوم رنگینې انگازې

ونه ژوندی ده.

ونه تن لري، صراحی اندام،

او گز گز څښې لري.

تر دې څڼو لاندې دمه نیول،

سا شړل-هوسا کېدل،

او د زړه په ژبه، د ژوند بې مته متن تلاوت کول: دعا نو بله څنگه وي!؟

خدایي غږ اورنا

هغه څه چې هرڅه ترې جوړ دي!
هغه پنځونکې تومنه، چې ټول واقعیت ترې راتوکېدلای!
او مور بې د خدایي روح په نام پېژنو.
هرڅه ددغه ستر جریان په ابدې څپو کې زوکړه کوي،
اوږي را اوږي، لویږي، زړپړي او د ژوند او هويت تازه تازه شکلونه،
اغوندي او غورځوي.
هرڅه ددغه ژوندي غږ اورنا په دننه کې ژوند اخلي او ژوند لري.
ارواوې دغه ستر ابدې جریان څښي او خپل ابدیت ته دوام ورکوي.
دا د تر ټولو ژوندي انرژۍ په توگه، په هرڅه کې شته. له هرڅه کولای شي
راښکاره او څرگند شي او په وینا شي.
ځان دغه ژوندي ابدې جریان، سېل او توپان ته سپارم.
غواړم دا راته فکر، وینا، دريځ او عمل شي.

چوپتیا، د کلماتو بې شکله شکل

عشق کولای شي دغه غیر ذهني نعرې شعر کړي، ترانه یې وغږوي.
دا غږ په ټول ژوند گډ دی.
هر هغه څه چې د خپلې اگاهی دننه اورئ،
د هغه سپین غږ، یو غږ بې دی.
د سیند شوپرس،

د باد د منډې او بښښ،
د مرغۍ چيو چيووووو...
د جټ الوتکې غرزس،
د تالندې غرمبا،
د مېرې پر ډکو تيو، د وري د شونډو خوشې کړې ام م م...م، رېتم،
ټول د غږ له سمندر ه را جلا شوي بې متنه بيتونه، لنډۍ او قصيدې دي.
ژوند د غږ مجسمه سمفوني ده.
غږ د خدای دی او خدای په ټولو کې، د ټولو دی.
د فرهاد و شيرينو،
د مومن خان و درخانو،
د ليلي و مجنون،
د سياه موی و جلالی...
مينې، ددغه غږ لخوا د شعر، او سندري جوړېدلو غوښتنه ده.

هرڅه وس کوي، چې په ټول جوهر راڅرگند شي

لمرگلی، بادام گل، رواشه، غرڅه، نی،
اوبه شوې وریځې،
له اوره ډکه اسماني څاه (لمر)،
بل هر یو، په ټول وس ځلیري.
وگورئ (الماس) د غره د بې غره سوزنده چیغو بچی دی!
خو آیا ما انسان هڅه کړې، «انسانیت»، راوړم؟!
راځئ - حداقل دانن - هڅه وکړو، خپل انسانیت را بر بند کړو!

د بنځو د حقونو په اړه:

تر هغو چې یوه ټولنه کې، اخلاق یوازې د یوه جنس د پاکوالي په تله تلل کېږي، ایا ټولنه اخلاقي شوه؟

له بلې خوا: تر هغو چې جنست، د مادي امتیازاتو تر لاسه کولو وسیلې په توګه کارول کېږي، ټولنه اخلاقي شوه؟

نو:

له اخلاقي پلوه متعادل ټولنه هغه ده، چې دواړه جنسونه، د پوره ازادۍ او

مسئولیت منلو په فضا کې، ګډ ژوند اختیار او هغه وپالی.

د خدای په خونبه اوسېدل

سترګې مې د غږ او رڼا په ستورمزي قافله سالار ولګېدې؛ ما وبل «کاش کي زه وای!»

تلویزیون کې قمرګلې د غږ په اوبو، د عشق جونگره جوړه کړې وه؛ ما وبل «ولې زما غږ د خامو خټو، غرنیو کانو او پولادو بوی لري!؟»

لمر ټولې دنیا ته خراغ ورکړی ؤ: «ومې لیدل، چې زه همدا اوس لکه له خپلو تیارو ډک غږ، په لاپویم.»

د فیسبوک په دره، د ناسا ادارې، د ستورمزلو ارت پلونه چاپ ؤ؛ خو زه له شیري لارې (دومره لېرې وم، لکه د کبر شناختې چې د انسانانو شهرت په

یخ وهلی دی!
ما غوښتل، دا اوس، د آرام سمندر د تل، د هغې نه لیدلې سمخې تیارو کې،
مور پسي سرگردان کب، لارښوود واوسم!
خو خبر وم، چې (ځان) پسي مې ایمان تللی!
اصلا ما غوښتل دغه شېبه، هر ځای، هر شی واوسم او په ټولو پوه واوسم!
دې شېبه کې ايله، چې په زړه راوینس شوم. نو ما وېل:
«خدایه! څه چې تا غوښتي وي، هغه هر څه دي!»
د خدای په خوښه اوسېدل، دغه شېبه د هر شي لیدل او پوهېدل دي.
تازه مې وموندله، چې دومره مهال په لاپروم!
او رښتیا، د خدای له خوښې پرته، هره مشغولا، ځای پر ځای گرځېدل
او پر ځان را تاوېدل دي.

خدای په ټوله دنیا شته

«دروني ژوند- په زیاته پیمانه، زه امنیت او آرامتیا کې دننه کولم.
د هستۍ په دې توپان کې، د خدایي غږ او رڼا، ژوندۍ زده کړې، زما
مور چلې وې.»
انسان چې په ټوله پوهه او درک دا ومنله او خپله کړه، چې خدای شته! نو
په ټوله هستۍ واوښت.
خدای دغه شېبه، هر ځای، هر چا سره شته.
د انسان د زمکني سفر او منزل ټوله میوه، په دغه پوهه بدلېدل دي.

کور، په ژوند را تاو اندام

په (ښار کور) را تاو ډبرو سکرو لوڅرو سره سره، سهار، پوزیچلی، په کوڅو ور سم شوم.

په کوڅو کې د ژوند، تازه او بې ماننده نغمه جاري وه! خو څه بې شمېره رنگینه نغمه!

اورئ: دې ښار کې د پنځه- شپږ میلیونه انسانانو د زړونو عطر خالي دي! او دا جوشانه نغمه په دغو خبرو جوړه او بیا په متن را ترجمه شوه:

کور، په ژوند را تاو اندام دی. لکه زما اندام، چې په دغه تراوسه ما نه پېژندلي روح، چې را تاو، غوښن اندام دی.

کور هم کرونده ده، زه هم کرونده یم او ته هم د «هغه» د ارادې کرونده یې!

د ابدیت کروندگر، همدلته، د ما او ستا دننه، او هم د اقیانوسونو په لوی وجود کې، د یوه یوه کب، د واړه وجود کروندې ته خواړه- اوبه، برابر وي.

او زموږ تمرکز په څه دی؟!

آیا ټوله ورځ د خپل جعلی، ذهني- رواني (قدرت- شهرت)، پر سر، په چنډو وهلو او مداري گریو نه یو سترې؟!

آیا څه چې فکر کې لرو او زیاتوو، او د زړه او روح په وینو پالو، او په زور یا رضا، په نورو وړمنو، خدایي بنایست لري؟!

هو، اصلي خبره داده، چې تن په روح را تاوه کلا ده!

هااا... ای! څه له خخلو ډک ذهنونه مو عبادت ځلي ودرولي!!!

مننه له ژونده، چې لا هم ما ته، تاته، هغه ته...

او د ښار دې (ژوند لارو) کوڅو کې- چې بیا بیا انساني قهر سوزولي او

سوزوي يې، کې ځغلي او په بې متنه ژبه وايي:
«خدای مينه کوي!»

اوس نو تاسو ووايئ: آیا ټول د يو بل د مينې پورورې نه يو؟

له خپله درسه تېښته!

آيا روان ژوند، روانې هڅې، او چارې-بوختياوې، زما له خپلې زده کړې
تېښته نه ده؟

ټول حقيقت دادی: «خدای شته!»

آيا دغه شېبه زما فکر، وينا، دريځ و چلند، دا پوهه ځلوي؟!

فکر-پوهه هغه ده، چې خدایي حضور ويني، اوري او دې هوبنيارۍ کې
اوسي.

ابدیت

ابدیت په شېبه کې سا باسي.

شېبه و مومه، ابدیت همدا دی.

۳۶۰ درجي ليد لوري

خان سره مې ووبل؛ خبر تاسويې هم واورئ:

خه مې چې ويلي؛

خه مې چې ليكلي،

او ټول خه چې مې تر سره کړي،

آيا په دوه توتو ته ارزي!؟

حکله: خو چې ۳۶۰ درجي ديد (ليدلوري) ونلرم، يعني دا چې دغه شېبه

هرخه ونه شم ليدلای، ورباندې پوه ونه اوسم او هرخه ونه اوسم؛ پوهه-

عقل خوار دي او په دوه توتو نه ارزي!

که دا منو چې خدای شته. نو هرځای او هر وخت شته؛ نو ۳۶۰ درجي

ليدلوري هم شته؛ که راوينس شو.

د جنت سپينه سمفوني

د غبر سپينه نغمه، چې د وجود له ناپيدا لوړو را الوزي،

د حیات اوبه دي،

چې وگړی يې په خپو سپور،

خپلو هېرو ازلي زمکو ته رسېدلای شي.

کله کله «خان»، اورئ!

چوپيټا، ددغه غبر په ابدی سندرې ډکه ده.

خومره شعر شوي يو

ژوند د «شېبې» شعر دی.
خومره، چې ژوندي ؤ، هومره شعر جوړېږو.
وگورئ،
هیلې، زانې، د چینې اوبه،
او د پیغلو خندا،
تر هر نوي او زاړه شعره، زیاتې نوې او شعر شوې برېښي.

شېبه د ژوند زمان

«ناخپه مې احساس کړه، چې ژوندی يم!»
آیا کله داسې احساس در پېښې شوی!!
داسې احساس چې پېښ شي، بل څوک په سرې نه پوهېږي؛ ځکه نو ډېر
ژر هېرېږي!

د مکان، زمان هاغاره کلی

وايي «تجربه تل تر پیسو مهمه ده»،
ځکه چې «د زده کړې یوازینی لاره، عمل یا تجربه ده».
او دا خو منو، چې د روان مادي-ذهني ژوند اساسي هدف، زده کړه ده.
د اروا سرنوشت دادی، چې په مادي جامو کې ځان وپېژني او دې سره به،
د مکان-زمان هاغاره، خپل لېرې کلي ته ستنېږي.

د انگړنو او باورونو روح

ژوند په بې متنه ژبه غږېږي.

گلان، چنارونه،

وبالې، سیندونه،

مچۍ، غرخۍ، هماليا او بابا غرونه،

اطلس او نور اقیانوسونه،

لمر او ستوري... دا د ژوند د ناتمامې ژبې، مجسمې کلمې دي.

آیا زمونږ ژبه او نورې ژبې، او په ژبو سپرې پوهې او انگړنې باورونه،

دومره روح لري، چې د «کاکا مراد» کونلې، درد ته د خوښۍ جام ور په

خوله کړي!؟

ژوند پر سواد مشر

کله کله ښه ده ځان نه وپوښتو:

دا فکر چې را سره دی،

دا دريځ چې ما نیولای،

دا وینا چې په خوله مې راغله،

او دا کړنه چې زه یې کوم،

آیا د یوه لمرگلي (گل افتاب پرست) د یوه دانه زړي برابر ارزښت لري؟

قهر د ذهن سرطان

عارف بې وپوښته:

«قهر څه شی دی؟»

هغه ډېر ښکلی ځواب ورکړ:

«قهر هغه سزا ده، چې یو وگړی یې د بل د غلطۍ په خاطر ځانته ورکوي.»

په رښتیني معنا «قهر ذهني سرطان دی!»

او ددې سرطان درملنه، سم تشخیص او سم قضاوت دی. هغه داچې، ښه او بد، ښکلا او بدرنگي، او گناه، ټول ذهني-رواني مفاهیم دي.

ډبرین احساسات-ډبرین ذهنونه

اوسنکې د هر زړه زده دي؛ ولو که د غوايي زړه هم وي!

وايي د امریکې سره پوستي اوسېدونکي، کله چې هوسۍ ونیسي، نو تر وژلو او د غوښې له پخولو دمخه یې، د خپل باور له مخې، ځانگړي عبادتي مراسم نیسي او بیا لاس په دعا، له هوسۍ عذر غواړي او د زاریو په ډول ورته وايي:

«مور د خپلې بقا لپاره، ستا غوښې ته اړتیا لرو، نو ځکه ژوند درنه اخلو!»

خو دلته احساسات او ذهني پوهې دومره ډبرینې دي، چې وینه بهول داسې ایسي، چې ته به وایې، سور رنگ دی، او عقلي ماشومان، د رسم کارخانگي ترسره کوي!!

د بت شکن کار دننه دی

لږې مې پر شخصي طبيعت ډېری ښې لگېږي. دا ډول فضا، له طبيعت او هستۍ سره د یو ډول حل کېدلو احساس راکوي. یو مهال، چې پاکستان کې اوسېدلو، نو کله به د طبيعت د ځواکونو تعاملاتو داسې لږې، پر فضا را خورې کړې، نو زه به مخ په پټو و وتم او د چوپټیا لوړه چیغه به مې پرېښووله، چې وجود دننه داسې سپینه غوغا جوړه کړي، چې د ټول تاریخ خیرن تختونه او پاچاهان مې، په لږزه راولي.

درنگینو فکرونو سمفوني

تر ټول پنځېدلي هنر لوړ شهکار پنځېدلای شي!
ژوند یوه گڼه سمفوني ده.

تنوع؛ تر ټولو لوی بنایست جوړول دي.

ښه، که انسانان، له خپلو سرو، شنو، ژېړو، نارنجي، بادامي، پسته يي، طلايي او سل هاوو میلیونو نورو فکري رنگونو سره، یو بل سره په روغه کې واوسي، نو دا کار به داسې گڼه او ستره سمفوني جوړه کړي، چې د تر ټولو پنځېدلو شعرونو، کیسو، نقاشیو، مجسمو، لوړ هنر به مو ژوند په واقعیت بدل شي.

د رنگونو دا میلیوني بڼ، خپله جوړولای شو: باید د یو بل د فکر، خیال او انګېرنې له تفاوت سره، روغه وکړو.

سوله، د بل په سر، فکر، ازادۍ او مال، کار لرلو راڅخه، رټلې!

زموږ او سولې، ډاډ و خوشحالی. ترمنځ، د فکرونو بې شکله دیوالونه ولاړ دي!

کشف

«خوآشني او خفگان، آشنا خرخه وه، چې ډېری مهال يې زه له هرڅه په يوه تش ژوندانه کې ډوبولم.
له زمان هاغاره آواز يې ما د زړه له لارې اورېده.
داسې احساس را پېښېده، چې ښايي څوک زما له حاله په خبرېدلو سره، الهام تر لاسه کړي او د بې پولو خدايي سرچينې په لور خپله لاره ومومي!»

د شوپړک زړه عطر

«پرته له قهره بل دښمن نشته.
کله چې قهر مور تر کنترول لاندې راولي، بيا هر ځای دښمن لټو!»
که قهار قاتل دا درک کړي، چې حتا د يوه شوپړک زړه هم، د خدای د نوم له عطرو ډک دی، بيا به هره وسله بېرته د اهنگر څټکانو لپاره خامه وسپنه شي!

د ليدلو، پوهېدلو او اوسېدلو دنباگانې

د غبر او رڼا مريدان، چې د روح سفر له لارې، د مادې او انرژۍ، فضا او زمان جهانونو له موانعو او وړي، د (ليدلو، پوهېدلو او اوسېدلو)، معنوي دنياگانو ته رسېږي.
دا هغه څه دي، چې د هر روح خدايي برخليک جوړوي.
دې سرنوشت کې د راوښېدلو لپاره، يو مېښ زړه په کار دی.
داسې زړه، چې پرته له خدايه، بل هېڅ ونغواري.

مینه بی جوړې بښگینه

روح، تر زمان مشر دی؛ روح خدایي دی.
مینه باید ورسره وشي.
زمکه، یوازې د انسان پالنتون نه ده!
زمکه د روح پالنځی ده.
او زده کړه، له هر هغه څه سره مینه کول دي چې
خدای پیدا کړي.
پرته له توپیره مینه وکړئ.

د ژوند ارتفاع وگورئ!

ژوند د ابدیت د مادې اتوم دی،
چې د واقعیت په رنگینو جامو کې راڅرگند شوی او بیا بیا راڅرگندېږي.

د خپلې بېسوادی ننداره!

غبر زما د زده کړې ژوندی سرچینه ده.
غبر تازه دی. په تېره هغه بې متنه غبر چې په دروني حواسو یا د زړه په
غورونو یې چې اورو.
خو زما ذهني زده کړه او انبار کړې پوهه، له ذهني متنونو را چاغه شوې.

نو:

که زما دغه ټول چاپ شوي او ناچاپ اثار يوازې دومره وکولای شي،
چې د چا پاملرنه د غږ تازه او ابدي جريان ته- چې د خپل وجود له تله
بې،

د يوې بې مفهومه نغمې په بڼه؛ دغه شېبه هم اورېدلای شو- وارپوي،

لوی کار به شوی وي!

خو یادونه کوم، چې د (پوهې، ازادۍ او عشق) دغه ابدي نغمه، نه په متن
کې شته، نه په وينا کې او نه په ذهني مکاتبو او باورونو کې!

خو دې سره سره، دا ټوله ذهني پوهه او ژبه، د حیات له دغه روده، راوتلې.
يوازې عاشق زړه په کار دی.

عشق د ټول پنځ، پلار دی.

هيله ده، چې زما پر دې اعتراف تاسو هم باور وکړئ!

او ما د غږ او رڼا د ابدي بهیرونو یو لاروی وگڼئ!

غږ سندرې، او کار نڅا

نږدې شل کاله دمخه مې وېل «ارمان مې دادی چې:

هره وينا سندرې او هر حرکت / کار، نڅا شي!»

او تېر کړی ژوند او د پنځ پر ډگر کار، دې موخې لپاره دوامداره تمريني
چارې دي.

نو هېڅ شی په غم کولو نه ارزي! دا بې عمر تللی، ځواني خزان، خېره-
بدن، هیلې او هڅې خزان!

آيا په غم کولو ارزي؟!
آيا دا بدن زما دی، چې اوبښکې پرې توپې کړم!
بدن «ځان» نه دی او نه ارزي په غم کولو.
سرنوشت مو دادی، چې بدن د مکان-زمان اقليم لنډمهاله جامې وپېژنو او
پخپل ابدیت راوینښ شو.

جنت خپله کرونده

وايي: جنت، د هر وگړي د فکر، باور، دريځ او کړنو، انعکاس دی.
مور هغه څه ته رسېږو، چې په ټول وس ورته تلاش کوو.
د قهر بدل قهر دی، د مينې مينه ده...
دا د ژوند غوڅ قانون دی «څه چې کړې هغه به ريښې.»
هر وگړی د خپلو روانو او فردي تجربو له لارې مومي، چې جنت يې د
عمر ونو کرونده ده.

زموږ د خدايگوټو قتلگا

ټوله هغه هستي، چې ذهن او حواس يې پېژني، او ورباندې يقيني دي، د
زيرون، ځوانۍ، زړښت او مرگ په څرخ کې اوږي را اوږي!
او زموږ د مادي-ذهني خدايگوټو د بقا لپاره لويه قتلگاه جوړه ده!
خو روح شته؛ ځکه دا د خدای دی.
ماده، ذهن، عاطفه او حافظه، مکاني-زمانی کالبونه او لباسونه دي.
خو د انسان دا مادي-رواني هستي، د ذهني نفسونو (قهر، شهوت، طمعې،

ترلتیا او ځانپرستی) خوراک دي.

خو ذهني مدرسین، د زمان د ها غاړې او دا غاړې فاتح، د نظم، مثال او کیسې، د وچ شوي کتاب یا کتیبې شرحه داسې کوي: «آسمان ته لاره زما په قواله ده!»

د روغجن ژغورندویان

وايي: «څوک هم اړتیا نلري، چې و دې ژغورل شي او خوندي دې شي. بلکې خلک له خپل ځواکه د گټې اخستلو پوهې ته اړتیا لري.»

زموکه، ذهني-رواني تابلو

«هرڅه باره کې چې فکر کوئ، هغه دباندې دنیا کې رابنکاره کېږي او واقعیت ومومي. خو له دې سره سره، هغه ډېری مهال، د مور د انتظار خلاف، راڅرگندېږي.»

وگړی، د خپل فکر او عمل کرونده!

«هره لاره هماغه ده، چې لاروی یې ځانته جوړوي!»
دې وړې جملې ته په دقت کولو سره، وگړی دامومي، چې هرڅه به پخپله د ځان لپاره تر سره کوي.

دې کار سره وگړی په خلاق موجود بدلېږي، او هېڅمهال، د خپل ژوند او برخلیک په خاطر، بل وگړی پر نه گڼي.

خدای دا اوس شته

«هېڅمهال د تېرې زمانې بندي مه اوسه! تېره یوازې درس وه، نه تلپاتې بند!»

هرڅه دا اوس

ژوند، د خدایي ارادې، ژوندی شعر دی.
رنگین طبیعت د ابدیت لویه سمفوني ده.
د ژوند او ژوندو خدمت، لویه ښېگڼه ده.

زړه د خدایي ښایست تابلو

ټول ژوندي مینه حس کولای شي.
مینه ژوندی مکتب دی.
آیا د جگړې ټول داستان، دیوه ژوندي په زړه کې د خدای د ورک نوم د
ټکان له ښایست سره برابرېدلای شي!؟

خدای چي لرو، وپرې ته خای نشته

زړینې کرښې:

«په ټول ژوند کې مې ستره اندېښنه دغه وېره وه، چې «خلک څه وایي؟»
تر هغو، چې وگړي، ددې وېرې په سارت کې دي، نو بېخايه لگيا دی! هېڅ
آبادي او لاسته راوړنه یې خپله نه ده!
نو وگړي پرېږدئ خپلو کارونو ته، تاسو ته خپل کارونه لاره څاري.
راوینس شی! تاسو د هیچا کاردستي نه یاست. تاسو د خدای یاست. نو هڅه
وکړئ، چې د خدای ورواوسئ.

مینه د هر څه ځواب

مینه د ټولو اړتیاوو ځواب ده.
آیا غواړئ له ټول ژوند او ټولو ژوندو سره پخلا او دوست واوسئ؟
«مینه» پخپل فکر، پخپله خبره، پخپل دریځ او پخپل چلند وپروئ!
مینه، د هر څه ځواب ده.

د خرد او حکمت په رود کې هستوگنه

هر وگړی، پخپلې طبيعي چټکتيا سره، د ابدیت لاره تعقیبوي. بېرې ته هېڅ اړتیا نشته. هر وگړی، د حکمت او خرد له روده هغه څه تر لاسه کوي، چې دغه شېبه اړتیا ورته لري.

خدایي سپری وایي: «د خلقت هر څه پخپل ځای دي؛ اوس دغسې ده، او بل وخت به دغسې وي.»

د هر چا خپل خدای؛ یو خدای

انسان د خپلې اگاهی د وزرونو په پراخوالي، حضور لري. او له خپل حضوره، د خپلې ویستیا په اندازه، اگاه دی.

پوښتنې زورورې توري!

د اروا غوڅ برخلیک، معنوي وده ده. دغه راز په غوڅه توگه باور لرم، چې «خدای شته.»

نو خنډ له کومه شو؟

نو بیا ولې د ځانپېژندنې په «الف و بی» په څښېدا مخته څو؟

ولې د ذهني-متافزیکي پوهې په اسارت کې لوېرو؟

ښایي خنډ مور خپله واوسو!

ښايي له خپلې معنوي ودې وېر پرو؟!
آيا زموږ اند و باور و نظر،
اخلاق او د پوهې ټوله پانگه،
د ژوند عطر لري؟
نه چې دا ټول اضافي بارونه واوسي؟!
آيا په دې پوهېږو، چې ولې د «ځان» او خداى تعالى - چې مطلق حاضر
دى - له پېژندلو، غافل ياستو؟
کله کله، پوښتنې د هغو تيارو لپاره ځواکمنې تورې دي، چې پر موږ را
تاوې شوي دي!
يو ځل يې و آزمويئ. په ياد مو دي، چې فېلوسوف سقراط د خپلو پوښتنو
مخلوق ؤ.

له عطر و جوړې کلمې

خپلو ويناو ته به پام کوو!
ايا هغه کلمې چې په خوله راوړو، په يوه ډېر ساده گل اوښتلاى شي؟!
که ذهن، وينا او دريځ مو د ژوند او ژوندو له مينې ډک وي،
شېبه شېبه د داسې گلانو د باغونو خدايي عطر،
ټول ژوند ته ډالۍ کولای شو.

زاره ذهني کميسيونه

ژوند نوی دی؛
لکه ددی هرڅه خدای چې تل دی.
نوله زړو ذهني لباسونو- عادتونو به راووخو، چې داله عجایبو ډکه نوې
هواوڅښو!

د ورکې وهم

ژوند، تفریح ځای نه دی.
ژوند د اسمان مزل، د زده کړې مدرسه دی.
واگې خدایي ارادې ته وسپاره او ټول ژوند سره د مینې له دریځه،
خپله فردي لاره وهه.
ژوند مزل پر مهال، له هېڅ ستونزې، درد او سختی، مخ مه اړوه.
خدای شته! نو هېڅ راز ستونزې او سختی پر مهال، د ورکې وهم ته لاره مه
ورکوه.
باور ولره، چې شېبه هم بې خدایه نه یې!
او هغه خالصه مینه ده.

د ژوند خزانہ

ژوند څه دی؟

«شېبه» کشفول او د هغې ژوندی جام څښل.

ژوند څه دی؟

تاسو یوه یوه سره، هغه هم دغه شېبه، پرته له څه مدعا او مقصده مینه کول.

زړونه مو د مینې او لورینې له عطرونو ډکې کړوندي اوسه!

غرونه، مینې فریادونه

غرونه، د غږ لوړ اندامونه دي.

ښایي غرونه، د هغو بې نومه مینانو د خالصو زړونو دغه آه و فریاد وي:

«در سره مینه لرم!»

مینه ورکول

زړه مې ټولې هستی ته تنگ شو!

غوښتل مې، ټول په خپله غېږ کې ونیسم؛ مچ یې کړم او یوه یوه ته ټول زړه

ورکړم!

که داسې نه وم، نو هستي مې نیمگړې ده!

مینه ورکول په مکان او زمان کې، د روح د تبعید یوازنی دلیل دی.
روح د خدای دی او پر خدای زښت گران دی.
روح راغلی، چې خدایي خدمتگار او د هغه د ارادې ژوندی همکار
واوسي.
اه، کلمې یا لنډې دي یا کرې؛ د مینې لپاره پوره څېره نشي کېدای!!
خاموشي، د کلمو نیمه کار، بشپړوي.

د آسمان امتحان

داسې وگرې، چې په ژوند دې هېڅ ناکامي او هېڅ درد نه وي لیدلای،
ښايي مور نه وي زېرولای!
خو ډېر ناکام بیا هغه څوک دی، چې بل ته یې سترگې نیولي، چې هغه دی
کامیاب او ښاد کړي.
متاسفانه، چې زموږ پر انساني جغرافیې - تر ډېره د ذهني معلولیت دغو
اخلاقو، سیوری را غورولې!
زموږ د آسماني مزل زده د کړې مدرسه ده. هر زده کوونکی به پخپلو
نومرو، د یار رنکلي ته د ورتلو، نومره گټي!

ونه ژوندی ده

- ونه، په پښو ولاړ شنبلی؛
- ونه، د میوې، معلق دوکان،
- ونه، د رنگونو کرونده،

ونه د مرغی ابی، د جونگرې ولاړ پابخت.
ایا حق مو دی ددې شنو څڼو، غاړه پرې کړو!؟

وني سرودگرې

د ونو په ویدو څانگو کې د پسرلي پټه نغمه، تازه تازه لنډۍ یا هایکوگانې
دي!

د ونو ښاخونو سره څو شېبې یوازیتوب او د ژوند د بې شکلۍ نندارې، د غبر
خاموشي را باندي واوروي.

ابدیت، ددې غبر، رنگین او بې پایه سفر دی: «خدای شته!»

مور نیمه انرژي په قمار وهلي!

ورځ تر بلې په دې راوېښرو، چې دنیا یو کلی دی.

خو نفسي ذهن، په رواني لوبو زړونه تړلي او نه پرېږدي، چې وگرې روغه
کلیواله پیل کړي!

حیران یم کله چې اورم، دې هېواد یا هغه هېواد،

دې ډلې یا هغې ډلې، بشري پانگه، د زمکې ددې یا هغې گونبې د دوزخ
گرځولو لپاره،

په بم، په راکټ، په طیاره او په توپ ورکړه!

بشر که د انسان (د سر، فکر او مال) په خونديتوب باور راوړ، ښايي نیمايي

نوره انرژي، د ژوند، خوشحالی او ودې پر مارکیټ ورزیاته شي!

بیانو زموږ زمان-لږ تر لږه-دوه چنده کېږي. یعنی هر ورځ به دوه ورځې، هره

مباشت دوی مېاشتی او هر کال به دوه کاله، غوړپرو او د مادې او معنا ترمنځ
واتن به لنډو!

اوس په دې فکر وکړئ، چې ولې نه غواړو، خپل زمان پراخ کړو؟

څوپوښتنې:

ایا ذهن کې راټوله عقلي-رواني زیرمه، ژوندی ده؟

ایا هغه څه، چې حافظه پرې ډکه ده، ژوندي دي؟ سا لري؟ سا وېستلای

شي؟ ایا د ابدیت له جنسه دي؟ له مرگه خلاص دي؟

د «حقیقت» عطر ترې حس کېږي؟

آیا هغه څه، چې زموږ ژوند او ټول عمر ورته وقف دی، د مرگ له پېښې ازاد
دي؟

نو موږ په څه نازېږو؟

ښه ده ووایم: زه په څه نازېږم؟ څه امتیاز لرم؟

په ذهني پوهه، عادت او اخلاقو ډک انسان څنگه ځانته ددې حق قابلدلای

شي، چې د بل، (ژوند، ازادي او خوشحالي) ترې واخلي!؟

په رښتیا، چې خپلې بېسوادۍ باندې راوینښدل، روغه اگاهی ده.

بیا وایم: ډېر څه د ویلو لپاره نشته!

د حقيقت د ارادې ژوندی غږ

ژوند پر تمدن مشر دی.

یوازې رښتیني ژوندي وگړي دا حس او درک لري، چې «ژوند» له هر راز تېري او تعرض مصئون دی.

هر هغه فکر، فلسفه، ارمان، اخلاق او باور، چې د ژوند پر نسل، د مرگ دوا شیندي،

د ژوند له خالق او د هغه له ژوندۍ ارادې څخه، چې ځان د بې شمېره ژوندو د دوام په بڼه ښيي، بېگانه دي!

مېن زړه، د وجود راه بلد

انسان، خپله ورکه پسې پل ږدي!

تر هغې نه قرارېږي، چې ورکه ځان کې کشف کړي.

له انسانه «ځان» ورک دی.

هغه ځان، چې د ابدیت له بې شکله غږ-رڼا سمندره را جلا شوی.

دغه سمندر وجود ته لنډه، اسانه-په شېبه کې لاره ورغلي: مین زړه.

بې قید او شرطه مینه، د هر کار کلي (کونجی). ده.

په عشق او بختل

څېره، مادي-ذهني لباس ده.
څېره هغه وخت هويت کېدلای شي، چې پر کالبوت او ذهن سربېره،
د عاطفې، احساس، روان او په تېره بيا روح، ننداره ورکړي.
که خدای کول-زه او تاسو، دې چارې ته ور پر لاره يو.
بايد په مينه واورم!

انسان د عاطفې غلاوو ډاکو!

وگورئ، طبيعت ټول لوڅ ولاړ دی. د طبيعت ترمنځ، د عاطفې غلاو به مو
نه وي اورېدلي؟!
خو انسان، چې د عقل دوزخ واغوست، بيا د «ځان» پر ضد په توطيه شو.
پوهېږئ، چې ولې متمدن انسان، د عاطفې غلاوو ډاکو شو؟!
کله يې چې عاطفې غوښتنې له تعادله واوښتې!

وگړي، د حقيقت د ودانۍ بېلابېلې کړکۍ

وايي: «د حقيقت په اړه مهم ټکي دادی، چې هغه ژوند ټولو لپاره په پوره
اندازه برابر وی. مور له هغه هغومره ترلاسه کوو، چې له عهدې را وتلای
شو.»

نو وده او نه وده، زمور په ليدلوري او اگاهی پورې تړلي دي!

د حقيقت کتاب

جالبه مې وموندله. وايي «هر هغه کتاب، چې حقيقت سره تړلی دی، ولوله!»

او دا کشف، د هر وگړي خپل کار دی.

مه پرېردئ، بل څوک ستا لپاره پرېکړه وکړي!

هڅه وکړئ، زړه سلطان او ذهن يې مريې کړئ. بيا چې څه کېږي و دې شي!

طلایي زړه د خدای منفرد کور دی.

د ژوند سمفوني

کلی،

اوږی،

د وړو تنده،

او د ويالې را جلا کېدل لښتي ته او بيا د دانې غږ، چې بزگري يې د بېل په چپې برابر وي،

او د اوبو شوږږږس، مخ په غنمو،

او په وله کې ناستې مرغۍ چونس، چې

د غنمو د تندي ماتيدلو

او د اوبو د سپېڅلې نېشې شکر په کې عطر اېښي.

او ناڅاپه د ابو (مور) غږ: «انوره! د مکتب دې ناوخته کېږي!»

ژوند، هره شېبه تازه سمفوني ده، بايد په ټول وجود وڅښل شي!

هستي، درزم ستر ډگر

د هر چا غاړې ته خپل فکر، وينا او چلند، ور لوېږي.
ختیځ فرهنگ دې ته «کارما»، وايي. او معاصر معنویت یې د «حیات قانون»
گڼي.
ددې جگړې پایله، بې قید او شرطه مینې ته مخه کول دي.
ځان سره مینه، «بل» سره مینه،
او د ټولې هستۍ او ټول ژوند پنځوونکي سره مینه، د فردي ودې مدینه ده.

زمکه، د غر ناتمامه سمفوني

وگړي خپل فکرونه، د نظر شعرونه او د باور، د غلو-دانو، ډوډۍ-خوري.

د آزادی غر

ټول وگړي ازادي غواړي، خو ډېری وگړي نه پوهېږي، چې «آزادي»، په
ځان کې څه لري!
ازادي يعني دا چې د خپلو ټولو افکارو، ويناوو او کړنو مسئولیت په غاړه
واخلو!
نو آیا ازادي لرل، غر په اوږو اخستل نه دي؟!
یوازې مین او په زړه خلاص وگړي، د ازادي لرلو وړتیا لري.

له سمخې راوتل

د ځان لپاره تر ټولو لويه کړنه، له هغې سمخې راوتل دي، چې خپله مو پناه په کې اخستې!

د غږ او رڼا استاد خپله تجربه داسې بيانوي:

«له هغې سمخې، په زړورتيا راووتم، چې خپله مې په کې پناه اخستې وه. کله چې روح د مينې په لور و مرتبو، خداى ته رسېږي، له مسئوليت سره مله ازادي ترلاسه کوي.»

وېره که عشق؟

وېره، ذهني ناپوهي او عارضه ده.

خو دا چې له دې ووېرېم، چې د بل يوه د فکر، خرد او پوهې خپې به زما د فکر، باور-عنعنې ديوالونه راوړوي، د وېرې سرطان دى.

زړه چې له خدايي مينې ډک وي، وېرې ته هېڅ ځاى نه پاتې کېږي. دغه نوى او تازه سهار مو له رڼاگانو، مينې او ذهني غوړپدنې سره مل اوسه.

د مينې ناتمامه بڼاست

عمر د آسماني کور په لور پرواز لپاره لنډه دمه ده.

آيا تر مينې بل غوره څه شته، چې د ژوند لنډکي خوب کې، زموږ ذهن، عاطفې،

روان او روح ته بڼاست ورکړي!؟

د مادي عقل سترگي

انسان، خپل مادي عقل، پر هستۍ د واک لرلو لپاره ځانگړی امتياز گڼي. ژوند او د ژوندو رنگينه دنيا، د انساني عقل تر چرې لاندې، انسان لپاره د خوراک، پوښاک او هوسونو د پوره کولو، په کمپيوټري فابريکه، بدله شوې ده!

ورځ تر بلې څاروي، الوتونکي-حتا خزندې (چينايي تېر کې) د انسان د غاښو چنجي گر ځېدلي او لا گرځي!

يو ځل يې له يوه بل دريځه وگورئ: دغه نن به څومره ژوي، کبان، الوتونکي،

د اور په دوزخ،

د انساني اشتها لپاره،

عطرو مزه، جوړه کړې وي!؟

اوس دا ووايئ: معصوميت په کوم يوه کې دی: د ژوند د غوښو سوزولو په عطرو کې، که په يوه ساده-رنگين شوپرک کې!؟

زه ستاسو پر سپينو زړونو باور لرم!

په ياد ولرئ! زه ويجترين نه يم او نه واييم، چې اړتيا پر مهال دې غوښه نخوړل کېږي! زما اشاره او گوټنيونه، انساني هوس ته ده.

مینه روزي

باور و کړئ، د ژوند ټوله محتوا داده، چې زه تا سره څه کوم او ته له ماسره
څه کوي؟

نو څه مې چې پر ځان لورېږي،

پر تاسو یوه یوه یې ولې ونه لوروم!

زما یوه یوه انسانه!

مینه مو روزي شه!

د غږ او رڼا بچیان

تیارې مې روح را ځپي، زړه مې پر رڼاگانو بایلی،

د کلي لمرین پسرلي، او د خدایي رڼا څنگلو،

پر بدن او دروني حواسو را چاپېرېدلو،

روح را تازه کاوه.

مور د خدایي غږ او رڼا کېوال بچیان یو.

سکوت، د پوهې سرچینه

سکوت، د ټولې پوهې، له ذهني کېدلو د مخه، وضعیت دی.

یوه شېبه یې په خېال کې راوړئ:

یوازې یاست؛

د یوې ښکلې منظرې اړخ ته خاورینه لار باندې پلې روان یاست.

یو ځل نظر پورته ځغلوئ.

له دې سره، د خیال په کالبوت کې،

د هغه وړاندې، لوړ ولاړ خدايگوتی د مادي تنې دپاسه ودرېږئ.

اوس غور شئ.

ایا پرته له سکوت او خاموشی، څه غور ته درځي!؟

څیر شئ! هر څه په سکوت کې دي. بشري پوهه، مکاتب، طریقي، ټوله

معنوي پانگه،

د سکوت په فصل ډکه ده.

سکوت، د هر مکتب، کتاب، کتیبې، تمدن او فرهنگ غیر مادي-ذهني،

حالت دی.

د ژوند قدیمي ښوونځی

ژوند-په هر وضعیت او حالت کې- د زده کړې ژوندی ښوونځی دی.

حتا ناروغي- چې هېڅوک یې غوښتونکي نه دي- ددې فرصت برابر وي،

چې موږ د ژوند په قدر پوه شو.

ژوند قدیمي ښوونځی او ارواوي شاگردانې دي.
خدایي عشق ژوندی کتاب،
او زړه د عشق لرغونې کلا!
عظمت به نوبل څه وي!

دنیا، رښتیا شوی خوب

«هر ارادي بدلون، ددې لپاره چې دباندي رامنځته شي، لومړی باید زما دننه پېښ شي؛ لومړی خوب، بیا واقعیت.»
دنیا د زما او نورو د خیالونو او لیدلو خوبونو، مکاني-زمانی حالت دی.

هولوکاست او عقل

څه فکر کوئ، که اډولف هټلر، د واک نیولو په اوله ورځ، په هېره اوښتی وای، هولوکاست یا د میلیونونو یومخیزه وژنه او د اور په بټیو کې سوزول به-ولو که په هره پلمه ؤ-پېښ شوې وای؟!
قتلونه، له انساني عقله راوځي!
نو داسې عقل-ولو که هر ډول شعار په خوله ولري-نغد دوزخ دی.
ایا غوره نه ده، یوځل دا خپل راته گران او پر زړه، حواسو او روان واکمن عقل، له دې نظره وگورو، چې د بل انسان (سر، ازادی او گټو) ته خوبه،
تریخ نه وي؟

پسرلی

مور له نور ژوندي نسل او ټول ژوند سره، د پسرلي په لور لاره لټو!
پسرلی، يعني د ژوند تر ټولو لوړ شرنګ و شرونګ!
پسرلی، يعني ټول ژوند به په تر ټولو بڼايسته شکل، د بدلون، نوي والي، او
تکامل نغمه به غروي!
ايا مور- د يوه وگړي په توگه- خپل زړه، ذهن، احساس او د عاطفې کړونده
کې، د ژوند داسې تازه او نوې نغمې ته د راتوکېدلو هڅه کړې: اورئ، د
طبيعت پسرلی سخت رانېردي دی!

زه، ته، هغه؛ ټول وړونکي دي

غواړئ يو يو وړونکي وووسئ؟
راځئ يوازې خپل زارې،
بې کاره،
بې گټې،
له کاره لوبدلي،
عبث او خوسا،
افکار، انگېرنې، عادتونه، او گروهې،
داسې لېرې وغورځو، چې پرته له ژوند، ښکلا او مينې،
بل هېڅ شي ته ځای پاتې نشي!
وينئ، يو يو وړونکي ياستو؛ خو چې وغواړو.

شېبه شېبه نخېدل

هر وگړی، ځان په لور روان دی.

مور، شېبه شېبه، د خپلو فکرونو-باورونو،

خیالونو، هیلو، غوښتنو او کړنو،

درمند ټولو!

یعني، مور شېبه شېبه،

«ځان»، پنځوو!

دا د حیات نه بدلېدونکی قانون دی.

دنیا، د غرونو ناتمامه خزانه!

خپلې شاوخوا چوپتیا ته وگورئ!

ددې ظاهري چوپتیا څپ ته څه گورئ؟

د دنگونو په رگونو کې د ژوند روانه وینه-پخپله بې ژبې ژبه،

څه په خوله لري؟

هغه چنچیان، چې زمکې ابی-تر لمنې لاندې یې کورونه جوړ کړي،

د کوم غږ په زور ژوندي دي؟

او:

هغه ارواوې، چې (زما، ستا او بل)، په تن کې دېره دي،

څه غږوي؟

اروا پر مکان او زمان مشره ده او له خدایه غږېږي.
ایا کله مو ددغه اصیل او ابدی ځان، بې شکله متن اورېدلی دی؟
بنايي شپه او د فزیکي حواسو او ذهن خاموشي،
یو وړیا فرصت وي، د ځان د خالص غږ اورېدلو لپاره.
نو ټول د «ځان» په لور!

ټول ژوند، یوه ساده جمله

چې رښتیا شي، له دومره لیکلو سره سره، اوس هم د یوې لنډې، ساده
مرغلرې جملې، د پنځولو په هڅه کې یم!
د وجود له ناپېژاندو ژورو، ددغې جملې عطر، پرلپسې اورم.
خو ذهن تر اوسه، د حکمت د جنس، دغو خالصو کلمو،
هندسي کولو هنر نه دی خپل کړی!
تخلیق تر ذهن ډېر مشر دی.
ذهن، خپلې د بې سوادۍ پارچې،
د لیسانس، ډاکټرۍ، فیلسوفۍ، اکاډمیسني او راز راز پوهیالی په نامه،
د تاریخ مړه موزیم کې ودرولي.
تمدن د حقیقت د تېرې ورځې نمایشنامه ده. خو د حکمت جمله پر لاره!
دا جمله یو طلايي زړه غواړي. داسې زړه، چې د ژوندۍ خدایي مینې، رڼه
چینه وي.

حال در روح زمان

خه بنه وایي:

«روح تل په جاودانگی کې هستوگن دی. روح تل په حال زمانه کې اوسي او هستي یې هم ابدی ده؛ ځکه چې خدای ورباندې عاشق دی.»
نو خپله ورځ په دې بنسټ ورغوی!
البته هغه د رحمان بابا شعر هم دې ته ورته معنا تداعي کوي:
«دا دنیا ده خدای له عشقه پیدا کړې
د همه و مخلوقاتو پلار دی دا.»

متن، د خیال ذهني ننداره

شاوخوا انبار کتابونو ته مې وکتل او په زړه راوگرځېدم «خومره متنونه، چې وکښل شول او کښل کېږي به؛ خو زیاتره یې ځي، کتابتونو او موزیمونو کې ذخیره کېږي او پسې ویدېږي!»
ننی انسان، که میلیون کاله عمر ومومي او شپه ورځ لوست ته کښېښي، نو د لوست دا پنځه انبار نشي خلاصولای!
نو: متن باید وزبېښل شي.
باید د غیر آهنگ دباندي راووخې.
متن باید د خیال رڼه ننداره شي.
متن، باید ژوندی جنس واوسي.

زه د يوې تکرار خبرې، وينا او فکر، د بيا راوړولو حق نلرم.
متن، ايجاد او نويوالي دی. لږ تر لږه د شنو غنمو، وربشو، جوارو،
سرو منو، انارو
او د چينې د اوبو، ارزښتي بيعه بايد له ځانه وښيي.
يا هو!

معنوي آزادي

چې رښتيا شي، وگړی داسې ازادۍ ته اړتيا لري، چې په ټوله خدایي هستۍ
کې ازادانه ولاړ شي او راشي او دا معنوي ازادي ده.
او دا هغه مهال دی، چې انسان له خپل کوچني «زه»، څخه ازاد شي.

هر يو خدای په لور مسافر

څه جالبه يې وېلې:
«د خدای په لور سفر، د ژوند حقيقت دی.
په بل عبارت؛ دا يو سفر نه؛ بلکې روانه تجربه ده!»

جگره د ذهني سافت وير ترشح

پر تلویزیون، دویمه نړیواله جگره کې، د ستالین پر سره وطن، د نازي پوځ له غروره ډک مارش او بیا د مسکو پر سر، تاریخ سازه جگره گورم!
دغه شېبه په زړه راټبر شول:

دا ولې هر انسان ځان وسله وال او «بل»، بې وسلې غواړي؟!

ځواب کېدلای شي دا وي:

هر وگړی، د «سر، ازادۍ او گټو»، خونديتوب او د خپلې خوښې ژوند غواړي؛ چې باید یې و غواړي!

وسله، د مادې ذهني شوې بڼه ده؛

کنه وسپنه، یا د مادې هره بله بڼه

موټر، الوتکه، کښتۍ، سپورمکی... او د اسانتیا هره بله وسیله کېدلای شي!

نو څه شی باید بې وسلې شي؟

ذهن باید د بل انسان د «سر، ازادۍ او مال»، له قصده لاس واخلي. امن همدغه دی.

نو لکه، چې ټوله جگره او د زمکې پر مخ ټولې شوې، کېدونکې او را روانې بدرنگی، له همدغه ذهني سافت وير نه را وتلي!!

هر وگړی جلا گل

ژوند، د خدایي ارادې، بې پولو باغستان دی.

هر ژوند او ژوندی، جلا گل دی.

اوس يې اندازه ولگوي؛ دغه ستر باغستان کې، چې انساني عقل او حواس
يې ډېره وړه برخه، ويني او پېژني،
څومره گلان، سا کاري؟
که موروثي ذهني ديوالونه-خندقونه، لېرې کړو، د سا را کښلو او ژوند کولو
فضا به مو څومره ارته شي.
مينه کول څومره بختورتوب دی.

د خوب سفرونه

شپه ده او د فزيکي حواسو او ذهن د خوب موقع.
خو اروا، د خوب او استراحت، لوړه نلري.
خوبونه، د اروا، غير ذهني - حسي، بوختې او د ناپايه حقيقت، تازه تجربې
دي.
نو خوبونه، خپلې اسماني نندارې وگڼي.
خوبونه وليکي؛ دا د حقيقت له اصل سره د اړيکو، وړيا لاره ده.
ډاډ درکوم چې يوه ورځ به د خوبونو حقيقت دومره درته عيني شي، لکه د
هستوگني موجوده دنيا.

وني او مور يې سوالگر

وني څومره بڅښوونکي دي!
د خپل ژوند له سباوون (پسرلي) سره، د پانو وزرې اغوندي، او سره، ژېر،

ارغواني، بوډی تال گلان راوباسي .
گلان يې وړيا د باد کنډو ته نيولي وي، چې عطري يې د ژوندو حواسو ته
ورسي .
عطري يې چې ټول ووېشل ،
ټوکری ټوکری مېوې راباسي ؛ خو له چايوه روپي . هم نغواړي .

ژوند د خدایي ارادې شکل

ژوند، مبارک دی .
هر څوک چې ژوند ته گواښ جوړوي، د مرگ له جنسه دي .
زموږ پر ژوند راخښې داړې،
ټولې، شیطاني مغزو کرلي .
پوښتنه :
ايا ټول قاتل مکتبونه،
فکرونه، طريقي، او عهدنامې،
د يوه ماشوم د سترگو بېعه پوره کولای شي ؟

په موږ کې پټ قاتلان !

ژوند د غبر / کلام، مجسمه دنيا ده .
خو قتل - که دا و منو، چې مخينه يې د ډيناسورانو نسل ته ورگرځي، نن
ورځ د انسان د عقل او اگاهي له لارې - هغه هم په ډېره اخلاقي شوې بڼه،

ادامه مومي!
بنايي نن ورځ به د هر وگړي، ژوند او کار،
د مرگ تر سيوري لاندې سا کاري!
يعني دا چې له اوو ميلياردو زيات انسانان، په همدومره شمېره قاتلان،
پخپلو ذهنونو او روانونو کې پټ لري!!

يونوی پیل

دا د يوې نوې ورځې، نوي ژوند او نوي برخليک پيل دی.
خو دا ټول به ستاسو له فکرونو، خيالونو، پنځېري!
څنگه، دا تومنه لرئ؟
لږ خپل زړه ته د غږ اوچتولو فرصت ورکړئ!
زړه د خدايي عشق او رحمت جام دی.
دغه جام پر خپلو افکارو، حواسو وڅښئ!

د باسوادۍ پټه ناپوهي

ټول واقعيت د زده کړې لوی ښوونځی دی.
زما د «ويښې»، شپبه هغه ده،
چې يو څوک يا څه شی،
زما د باسوادۍ ناپوهي، راوښيي!

گوربت د وینس روح سپمبول

د جسم، ذهن او حواسو له ویدیدلو سره،
زړه کې ویده گوربت راوینښېږي او د مکان او زمان ها غاړه زمکو په لور
الوزي.

څه چې خوبونو کې گورئ، هغه ستاسو نوي وطنونه دي.
هڅه وکړئ، خپلو دغو تجربو کې هوښیار واوسئ.
خوبونه، خدایي کور په لور د لوی الوت، تمریني پروازونه دي.
ځان گوربت حساب کړئ. گوربت د وینس روح سپمبول دی.

مستقیم درک

د سقراط د تعلیماتو غورچاڼ دا ؤ: «ځان وپېژنه!»
هغه مهال، چې انسان ځان وپېژانده، نو بیا له ذهنه پورته گام ږدي. او دلته
ده، چې انسان د روح په توگه، د مستقیم ادراک له لارې، ۳۶۰ درجې
لیدلوری مومي.
په دغه هوښیاری کې وگړی، هر وخت او هر ځای هر څه (ویني، پوهېږي او
اوسېږي).
دا وضعیت د توضیح کولو نه دی، باید په فردي توگه تجربه شي.

غبر، دهر وگړي مدرسه

سر آهنگ ایف ایم، پر خپو د احمد ظاهر د اواز وېرم راوالت؛ ټول یې
ویورم،

د غبر بحر ته!

غبر؛ څه عظمت دی!

د ټولو شویو او ناشویو کلمو، لاس نه وهلی حالت!

وايم که یو ځل، ټوله هستي واورو؛ بنايي بیا د جنگ او شخړې ویا، په ذهن
او حواسو را واکمنه نشي!

غبر د برکتونو، روانه سمفوني ده.

ټوله هستي، د غبر مادي-ذهني څېره ده.

یوه هڅه، له اوله را پکې جاري ده، چې ټول غبر واورم.

ماشومتوب کې به مې، چې ژپړه غوا په پولو پووله، دغه بې متنه غبر به د ما د
سر دننه په وزرز... وزرز... و.

دغه جام څښل، ابدیت کې لامپدل او ډوبېدل دي.

غبر مشر شاعر

څښي سندرې مې بیا ډېرې خوښېږي، خو د سندرې شعر تاسو مه رانه
پوښتی؛ ځکه غبر پر شعر مشر دی.

غبر پر شعر او ټول متن کې اول دی.

کلمې د غبر نقل و پتاسې،
خستې و بادام،
غنم يا منې
او ښايي تابليت (K) او (جام شکران) هم وي!
د غبر سپينه سمفوني د سوچه، تازه او بې دليله (پوهې، حکمت او ازادۍ)،
ترلاسه کولو لپاره،
د هر وگړي فردي مدرسه ده.
بې له مېنې بل زيار ته اړتيا نشته.
مينه د وجود خاوره،
د غبر په اباده بدلوي.
ميينان د زمانې زړوران دي!

بيروني تيارې د دروني تيارو انعکاس

طبيعت، له رنگينو فکرونو ډک دی.
ايا هغه څه چې مور يوه يوه په ذهن او حافظه کې راټول کړي او پاللي،
يو له گلو ډک باغ کېدلای شي؟
کله کله، ټوله تياره زمور دننه وي،
خو د دار رسی، د نورو غاړو ته وراچوو!

ټول روادې

ژوند د «شېبې» شربت څښل دي.
دغه اوس شېبه کې، یوازې دغه اوس اوسېدلی شې!
نو پرانستی اوسه.
هېڅوک-دغه شېبه، د تا پر ځای،
او تاسو د هېچا پر ځای-د هغه په شېبه کې، نشي اوسېدلی!
خپل روان ژوند، خپل خدای په لور-چې ټول مینه مینه دی،
مبارک سفر وگڼه.
ژوند روا دی. ته هم روا یې. او له دغې شېبې خوند اخستل هم روا دي.

له ذهنه راخڅېدلې تیاري!

څومره مو ذهن تېز دی، چې بند دی نه وي، بنديخانې دې نه وي او بندي
دې نه وي!
خو ایا کله مو دې ته هم پام شوی، چې خپله خو به د خپلو ذهنیتونو او
ذهني معلوماتو-باورونو اسیرانو نه یاستو!؟
خوب یو فرصت دی، چې انسان، ځان له ذهني-رواني سانسور دباندي
ویني!
په دې هیله، چې شپه مو له ذهني خپرو د ازادېدو او د سوچه پوهې په
اقیانوس کې، د یوه پوره غسل، فرصت واوسي.

وگړي، د خدایي غږ څاڅکي

هر ژوندی،

د خدایي ارادې،

د بې پایانه کتاب، یو غږ/کلمه دی.

هېڅوک، هېڅ موجود، عبث نه دی.

ځانته،

بل ته

او ټول ژوند ته، د قدر په نظر وگورئ!

اخر سر

لږ دغه کلمې لمس کړئ:

د خبرونو پای؛

د فلم پای؛

د سفر پای؛

د زده کړې پای؛

د دندې پای؛

د دیدن او لیدلو پای؛

د اوربدلو پای؛

او د ژوند او هرڅه پای ...
څه ویرونکي دروغ!
د «وجود» له ژورو مونارې وهي:
خدای شته؛ نو یاستو!
مور هر یو د مینې یوه چینه یاستو،
چې باید دغه طبیعت ته شاعر شو.

خدای را سره دی

ژوند شته؛ ځکه چې خدای شته!
هېڅ ډول وېرې لپاره ځای نه پاتې کېږي!
خو باید ټول هغه کارونه، چې د «ځان»، خونديتوب لپاره یې لازم گڼې، د
خپلو ظرفیتونو په کارولو سره، سرته ورسوي!
ځان پېژندنه همدا ده، چې په دې عقل و باور پوره اوسې، چې خدای
در سره دی!

ولي ديوبل سر، آزادی او مال ته غله!

وايي: «افغانستان د نړۍ تر ټولو زیات په خفگان اخته هېواد دی!»

- دا ولي؟

- دا ځکه: کله چې د یوه انسان ذهن، د بل انسان د (سر، آزادی او مال)، د

قتل کرونده وي؛ نو خوښي به له کومه شي؟

تجربو بیا رابنډولي، چې دې جنت وطن پر لمنه به هغه وخت د خدا

گلان را ټوکېږي،

چې انسانان يې د يو بل له سر، ازادۍ او مال له لاس واخلي!

- دا کار څه وخت ممکن دی؟

- دغه اوس؛ دغه سبا!

په ياد مو وي، چې ددې کار لپاره نه په ژنيو کې، کنفرانس جوړولو ته اړتيا

شته او نه د ملگرو ملتونو لخوا د يوه لیست تورول، بيا سپينول!

دا کار، ټول افغانان غواړي.

يعني دا چې افغانان ځانونه د خوښ او ډاډمن ژوند، لرلو لایق وگڼي!

مينې اکادمېسن مسېچ

«مېنتوب، د آزادۍ جنت دی.»

ايا بې مينې ژوند، ژوند حسابېدلای شي؟!

مور له اوسه مېنان يو!

مور غواړو مينه مو د خدای په ټولو مخلوقاتو را تاوه شي.

د دنيا فتح د مينې په وس ده.

جگړې، له قهر او ذهني ليونتوبه را زېږېدلې هديرې او کنډوالې دي!

زه څوک او څه شی

تر هغې چې یوې مور زېږولم، زه چېرې وم؟
تر هغې چې یوه پلار نومولم، په څه نومېدللم؟
تر هغې چې د کلي، قوم، دود، تاریخ و اسکتیونه او خولۍ یې را اغوستلې؛
پر سر را ایښوولې
زه څه وم، څوک وم؟؟؟
روح، دنوم نیکه دی.

له تاریخ څخه ځان را ټولول

د کمپیوټر کړکۍ ته ناست وم؛
د ونې یوې پانې سره مې لیدل!
پانې خپله ټوله ښکلا او ځلا د خدای په نوم خوشې کړې وه؛
پاڼه تشه جالی وه، نه شنه او نه هم ژوندۍ!
د پانې کالبوت تار تار سره نښتی و، ژوند یې نه و!
ژوند خدایي دی، خدای ته ورځي!
خدای چې نه وي، دنیا وچ، تیاره
او تار تار کالبوت پاتې کېږي.
خدای شته؛ خو چې ذهن مرگ ونه ویني.
خدای دی؛ خو چې ذهن (ځای) خوشې کړي؛
خو چې زه خپل کارونه له تاریخ څخه راټول کړم!

د اگاهي بام

«پر آسمانڅکې ودانۍ مې سترگې ولوبدې.

ودانۍ خېژي، چې انسانان وڅېژوي!

هر څه په خپلو پښو روان دي. د ډبرې پښې په ډبره کې دي.

زانه مخکې تر دې چې هگۍ شي، بچۍ شي او والوزي

خپلې (زاني) پښې ورسره وې.

باد په خپلو پښو روان دی، الوزي

ذهن په خپل جنس کې الوت کوي،

په هر الوت کې لس نور نومونه راوباسي، زیاتوي.

د (هغه) نومونه همداسې یو پر بل ورو ولوبدل.

کعبه یوه ده. هر حرکت د کعبې ذکر دی.

څنگه به شي، چې په ټوله هستې کې کریغه کړم: «زه هغه يم؛ چې يم»

یوازې اگاهي ده، چې ټولې ټولې یې په مخکې مري.

یوازې اگاهي ده، چې د هر څه په گاونډ کې ده؛ زړه کې ده.

اگاهي هر څه جوړوي،

مور د اگاهۍ نني، پروني او سباني پوښونه یاستو.

که اگاهي وغوړو، له ټولو ټولو هغه ته ورنږدې کېږو.

اگاهي تر ټولو لوړ بام دی، چې هغه ترې لیدای شم.

اگاهي، نشته؛ هغه ده؛ ځکه چې اگاهي وي،

ټولې څېرې او نومونه سوځي، ورکېږي؛ خدای شته.

(د مینې اکادمېسن ورځنیو خاطر وڅخه)

د پوهې گلان

چوپ و، تابه وېل، د مکان او زمان ها غاړه، د پوهې گلان راتولوي.

ما ده پسي، هلته کتل، هغه دلته راته په خبرو شو:

«زه؛ لکه ته، خدای غواړم؛

هغه پشی. چې شریه شریه اوبه څښي، خدای غواړي؛

خو لریې غواړي؛ ځکه اوبه څښي

او اوبه خدای رالیرلي.

پشی اوبه نه څنډوي.

پشی زه په خونه او پر دسترخوان او بالښت نه پرېردم

پشی ککړه ده، حتا دومره لیونی. چې خپل څو ورځنی بچی هم خوري!

بچی خدای رالیرلی.

پشی خدای رالیرلي شیان خوري، څښي او یا ورباندې اورده غځېري؛

غواړي له خدای سره یوازې شي.

«هغه» نه کتاب لري، نه شناخته او نه د خاطراتو کتابچه!

پشی یو څلی نه لري، پشی چې مړه شوه، سپیان یې خوري!

پشی په خپل مردار کالبوت پسي نه ژاري.

پشی هلته روانه ده، چې خپل خدایي کور یې گني!

پشی «هغه» غواړي، چې خپل خدای یې گني!

نو زما دومره خدای غوښتل څه شول؟؟؟

خدای شته؛ آه ه... خو ما وغوښته!»

مینه اکادمېسن هم عجیبه پوهه باغ دی!

خدای سره دومره نېردي، چې نه وېل کېږي

په ښکلا کې څه شی دي، چې ما د ځان په لور ورکاري!
ایا زرغون رنگ یوازې کروندې اغوستی، چې زما خوښېږي؟
د بودی تال چا لاسلیک کړی، چې زه دومره ورته هیښ پاتې شم!
رودونه څه لري، چې زه یې په رباب او سیتار نشم ورکولای؟
ستوري، څومره رناراکوي، چې زه یې نندارې ته له څو ولتاڅه برېښنا را
وځم؛

کښنیم!

ښکلا څومره اقتصادي ده، چې زه د خپلو خولو

او شپو شپو شوگیرویو بیه پرې ورکړم؟

ښکلا، رنیا، غبر، مینه ما چېرې زده کړي،

چې پر دې ژوند یې ریاډوم!

زه چېرې وم، چې نن یې ښکلا او عطر دلته لټوم؟

زما ځای، هیواد، ټاټوبی چېرې و،

چې له خپل تل څخه یې د غوښتلو چېغې اورم؟!

ټوله مانا پیدا شوه:

ما هر څه لرل؛ خو پر شیانو او نومانو مې ورکړل!!!

ما مور خرڅه کړې!

ما هیواد د ذهن په کوډو په قمار وهلی!!

زه هلته ولوېدم؛ چې خدای نه وم پیدا کړی!!!

خدای سره وم؛ نېردي نېردي؛ خو چې «زه» مېنځ کې ودرېدلی نه وای!

مور په څه شي ورتولېږو؟

دا څېره مې چې اغوستې، شيبه په شيبه خاورې دوره کېږي.
هره ساه چې را کارېم، بېشمېره اتومونه زما سږو او بدن غړو ته ننوځي.
دا اتومونه، هگل هم را ښکلي، فيثاغورث او
د خواجه اسحق زيارت^۱ په سوزنده غولي پروت سپي هم را ښکلي!

زه د چا يوه برخه يم؟

که دا ميليونونه واړه او زاړه فيلسوفان او نقاشان چې
څېرې او دېدې يې خاورې دورې شوي،
زما برخې دي!

چا راوړی يم؛ څوک مې راوړي دي؟
يوازې يو شته!

يو د هېچا نشي کېدای؛ ځکه يې ټول لري.
ايا ټولې بشري تمدني لړۍ پر دې اړزي،
چې يوه «زه» خاورې دورې شي؟!

مور چېرې ورکېږو؛

کومه خوا لېرې کېږو؛

پر څه شي ورتولېږو؟

چېرې به څو چې نه ورک شو؛ نه پيدا!!!

زه چې پر دې نه پوهېږم، بشري مالومات به څه کېم.

زه هغسې چې يم، کېرم

راتولېږم...

ټول مې پرېښول چې په همدې درېو ټکو کې شته؛ خو بې لوستلو پاتې شول!

۱- د بر میدان د هديرې غونډۍ پر لمنه موقعيت لري.

ژوند بې شکله کلمه

دغه هوا چې زه یې را کارم، د کوم نژاد ده؟

دغه اتومونه چې بدن ته ننوځي او بېرته وځي،

په څه یادېږي؟

ژوند کوم جنس دی، چې آدم او ښاماری یې لري...

ژوند اصل دی،

که دا ذهني نومونې چې ټول تاریخ یې د وژلو قصه وايي!!

زما او د ژوند اړیکه څه راز ده؟

زه پر ژوند ژوندی یم،

که ژوند زما پر نوم، قوم، پلرني باور...

ژوند څوک پنځولی یا ایل کولای شي؟

ژوند څوک خرڅولای یا پېرودلای شي؟

ژوند څېره لري، رنگ لري

زمانه او سیمه لري؟

ژوند لومړنی کلمه ده؛ غږېږي، پنځېږي

او ټولې څېرې او رنگونه اغوندي.

ژوند سپین رنگ اغوندي؛ خوتور یې هم خپل دی؛

نلسن مانډلای څوک دی؟

سقراط او لایي تسه څوک دی؛ ژوند دی!

ژوند هغه رود دی، چې ټوله هستي ورڅخه پنځېدلې

او پنځېږي.

ژوند عشق دی، عاشق دی، معشوق دی.
مذکر او مونث نه لري.
مذکر مونث غوښتی؛ مذکر شوی.
جنسونه، او رنگونه، او قومونه زما فرمایشات دي!
او ژوند دا ټول اغوستي،
راوتی چې زه بې دلیله خپل برخلیک وگورم،
چې رنگ يې زما دی، حجم يې زما دی.
زه شیبه شیبه، کټ مټ له ځان سره مخ یم.
زه خپله بیه یم. زه خپل دوکان کې ناست یم
او وچولی مې گنډلی، چې (کافر) يې له کومه شول!
هغه د ژوند یوه څېره ده، چې دا شیبه همدومره را برېښلېدلای شي.
قدونه، او عمر وونه، او کتابونه واړه یا زاړه؛
ناچله یا مړه نه دي؛
د فکر او اگاهی ټولگې دي، چې په خپل وړ کالب کې زېږېدلې
او زما مخکې پالنځي ولاړ دي.
زه که وړکتوب وینم، یا که څوک د فکر وړکتوب وینم،
یا که فکر او باور وړکتوب وینم؛
یوازې دا تجربه کوم، چې خدای له ټولو کوچنیانو سره دی.
سړی، فکر، باور، څېره، نژاد، وینه، تاریخ... به کوچنی وي.
خو هومره نه چې بې خدایه شي؛
له خدایه ورک شي.
زه به يې ورک کړم؛
خو هغه یوه شیبه نه یم ورک کړی.

سرنوشت خدایي فرمان

زه د فکر او باور یوه سطحه یم!
زما او آسمان ترمنځ همدا رنگونه، قومونه، باورونه... دي،
چې زه پټه په پټه ورخېژم.
نړۍ معنوي ده.
هستي خدایي ده.
سرنوشت خدای لیکلی فرمان دی.
زه چې هر چېرې وم، هومره نېردي یم،
چې هر بل رنگ یې نېردي دی.
هر رنگ، هر کالب، هر فکر...
هغه برج دی، چې یوه اروا ورڅخه،
د ورک وطن په لور ورگوي.
زه چې هره څېره، او رنگ او فکري کالب ناروا گنیم؛
د خدای په لور یوه پرانستي سترگه ړندوم.
خدای هومره دی، چې ټول یې د لیدلو-درلودلو
په حق او سرنوشت پیدا دي.

هره څېره چې له پښو غورځوو، د مینې یو نندارچي،
یو مینه وړ دی؛ چې مري، هایل کېږي؛
لکه «زه» یې چې قایل شو.

د ژوند غريز لاسونه

کاني يوه اگاهي ده، کاني هومره سخت ويده دی،

چې يوازې سنگتراش يې را وينولای شي!

د سنگتراش لاسونه هغه ژوند خوځوي،

چې له خدای څخه راځي!

سنگتراش يوه څېره ده، يوه دبدبه!

خو ژوند هغه خدایي غذا ده،

چې د مينې زانگو کېږي او هستي له ټولو خاورو دوړو سره،

تر شنه تشيال لاندې، اهنکينه خوځوي.

اهنگ د ژوند درزا ده،

چې د مور له «الو لولو دلته مه راځيه غلو...» دمخه،

ما د هغه کور په لور ور بولي، چې له ازله زما په نوم تش پيدا و.

زما لاره هغه ده، چې کور ته به پرې ورځم.

د زانې الوت هغه ده، چې کور ته به يې ورځي.

د عالم لاره هغه ده، چې د فکر او باور په زور يې،

په «ډار» او «زور» غواړي.

څوک دي، چې بې لارې دې وي؟!

د ژوند ډولونه په خپلو طبيعي لارو

کورونو ته روان دي.

خدایي دي کورونه؛

معبودنه!!!

که خوک وي، چې زه يې لارې ته برابر کړم؛ خپله به را نه ورکه شي.

که خوک وم، چې نور مې بايد بوځي، خپله به مې نه وي؛

تجربه به مې نه وي.

خوک نشته، چې خوک يې بوځي،

ځکه لارې جلا، جلا؛ خو مقصد يو دی.

ځکه خدای يو دی.

پوهه، پروسپنه راشنه ژبه

شيبه، شيبه په يوه کالب کې

په بل کالب کې؛

راوتی او ورڅخه «پورته» شوی يم!

د بدن کالب نشته؛ يوازې مړه عکسونه دي،

چې په (تمدونو) کې سره جنگېږي.

که يو ځل فزيکي زمان ودروم،

په خټ ولاړ شم، زما لاره به چېرې وشي؟

بل څه نشته چې وېې مومم؛ خو خدای!

زه خټ ته ځم، له متن څخه دمخه کېرم؛

له «اوسپنې» «برنز» «مس» «ډبرې» وتلی، وتلی،

يوازې خدای موندل کېږي...

زما ټولې موندنې نقلي دي.

خبرې مې هغه ماشينې شوی اهنګ دی،

چې له خدایه رابېږي.

هېڅ شی سخت نه دي؛

يوازې زموږ ژبه، کاغذ، او متن اوسپنيز شوی.

په اوسپنه چې کرښې راشنې کوي، نو په اور به کښېږي،

اور به خورې، چې وخورل شي.

«هغه» شته! بې اوره، بې ډبرې، بې مسي او برنزې معبدونو؛
هر ځای شته.

ما څه وکړل، خدای رانه خاورین شو!؟

په خاورینو معبدونو کې اوسي

او اوسپنیز غازیان راځي، چې له معبدونو «کوه نور»

او سنگ شامقصد غلا کړي؛

کور سره نېردي، خدای ته کور جوړ کړي.

خدایه! ساده کېرم!

طلایي، او نقره یي، او مسي

جامې هېروم، ساده کېرم؛

متن وباسم، چې له مړه فیلسوف سره پاتې شي!

زما څه نشته؛

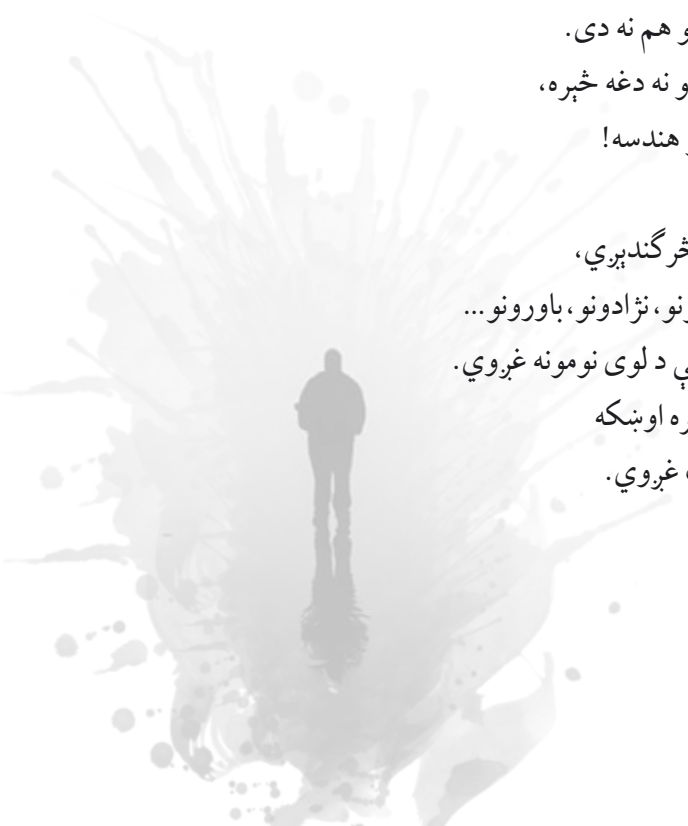
زه هغه رانه ورکه برخه یم،

چې کټ مټ دې په ساه را کینلو کې وشو.

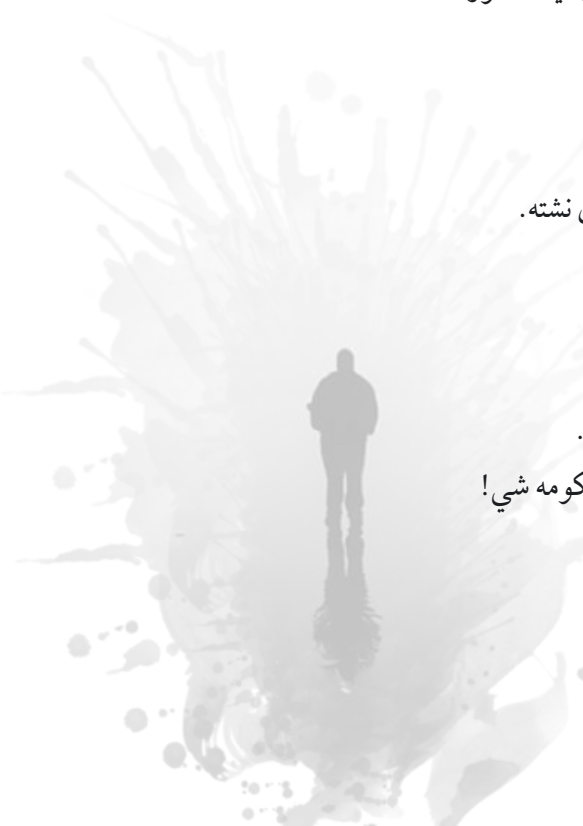
کرنبي، لوی په لور خاپوړې

دا کرنبي هم عجيبه سترگې دي!
زه په کرنبو لگيايم؛ غواړم (غت) ووينم!
غت که غ غ غ... ت وي،
په دې خولې کې به څنگه ځای شي؟!
لوی د خولې نه دی.
لوی د متن او کرنبو نه دي.
لوی (ټول) دی؛ خو يو هم نه دی.
لوی دی، غت دی؛ خو نه دغه څېره،
څېره او وچه د حروفو هندسه!
لوی شته.
لوی بهېري؛ غبرېري؛ څرگندېري،
ټوله هستي يوه په نومونو، نژادونو، باورونو...
داغ کېږي خوله ده، چې د لوی نومونه غبروي.
هر غبر، او آه، او مينه گره او بنکه
هماغه غبر ده چې غت غبروي.

څوک نه وم، چې ځان پيدا کړم؛
نوم پيدا کړم، سيمه وال او فکر وال شم؛
قوم او ژبه او پالنځی يې پيدا، پيدا...
شم!

زمکه نه وه، چې پاتې شم.
معبدونه او زمکني خدايان نه وو، چې ژوندي واوسي؛
مړه دي؛ کاني مړه دي.
په کانيو که ورمنايه کړم، حتا پلار، نيکه، غور...
لر او بر نيکه ورک کوم.
زما څوک نشته؛ څه شی نشته.
خدای شته؛ خو څوک يې نشته.
خدای شته؛ ځکه دروغو ته ځای نشته.
دا څوکي، مېز، کمپيوټر...
خونه، ودانۍ، ښار...
هيواد، زمکه، کيهان...
هستي او نيستي نشته؛ خدای شته.
خدای چې شته؛ نو «شيان» به له کومه شي!

ټول زه بندي

څومره چارې او کارونه سرته رسېږي، چې واپه او زاړه يې د پښېمانې په اور کې سوځي.

«زه» ځان ته واک ورکوم،

چې ځان، کورنۍ او ټولني ته سمه لاره پر گوته کړم!

شناختې ځکه له ټينگو ډبرو جوړېږي،

چې له لکړو لوېدلي لارښودان، د ډبرو په قد کې ودرېږي!

او چې ترڅو «زه» وم روان؛ ژوند چل او ناچله اعلان کړي.

ژوند شته؛ خو مور يې تېروو!

ژوند لرو؛ خو را څخه تېرېږي!

زما او د ژوند زمان سره بېل دي.

زما زمانه له څلورو فصلونو،

له ډبرينو لوښو او زري تاجونو سره ده!

او د ژوند زمانه هغه ده، چې ژوند وشي.

زه ژوند په عکسونو، لوړو ديوالونو او هغو متنونو کې گورم،

چې نور نشته.

زه د ژوند تحقيق كوم.
زه يو څه او ژوند بل څه دى.
زه ژوندى يم؛ خو لامې ژوند وينس نه دى.
زه ژوند له تېر سپېدو چاود،
را روان ژپړي مازديگر،
او را په لاره قيامت چاودنې کې تېروم!!
هو زه ژوند تېروم؛
لکه بندي يې چې تېروي.
تازه پوه شوم، بنديان څوک نه و، ټول زه بندي وم.

له اوس پرته بل وخت نشته!

دا ورځ څه شوه؟

هاااا! دا شيبه څه شوه؟؟

زه د شيبې، ورځې، مېاشتې

او كال يم که واړه زه يم؟!

زه دغه شيبه يم، څومره چې وينه په ځان کې لرم-تېروم!

نن مې په خپلو ساه را ښکلو، ويناوو، چلندونو سره-پره، کره.

وينې زما وې؛ ما تويې کړې.

ما (هغه) ونه ليد.

ما خپلې کړې، وړې خواوې؛

دلته-هالته...

په سړي او مانفست يا عقل کې ليدې؛

پزنگې کړې!

لا کور، لا تياره شوم؛ لا ډک لا جاهل شوم!!

رښتيا چې اوس ټوله زمانه ده. اوس ټول وخت دی.

سپين غرد حيات چينه

غورۍ په دواړو غورو را پرتې دي او يوه هغه شپېلۍ غرپرې،
چې ټوله ځواني يې د (زاره بنار) په سرپټو کوڅو کې وغږمېده؛
له وچو لرگو-وسو سره والوته،
او دلته کسټ په غله ژبه ما د غرونو په کاغذونو کې اوبه کوي!
غر شته؛ کاغذ څنگه اورم!
غر نه ثبتېږي، نه ودرېږي، نه وچېږي!
غر نه مري؛
تر څو «غر» ته ورسېږي.

خدای او کتابی ډبرې

ژوند په یوه کالب کې راوینسپري، الوزی،
د ژوند سرچینې ته ځي.

ژوند شته؛ خو نه وېل کېږي.

ویل، کړل، جوړول، وړانول... زمکني دي.

زه یم؛ نو څه شی جوړ شي؟؟؟

چې خدایي نه وي، په کومو سترگو به پاتې شي!!!
هی!

څومره مې زمکه، هوا،

اور، اوبه، باد

باد، باد متن کړل؛ خو نه شوم!

زه هغه یم، چې یوازې خدای ته معلوم دی.

یو هغه کامل دی،

نه یې زیاتوي، نه یې لږوي؛

ځکه هغه «هغه» دی، چې دی.

هی هی!

دا مې څومره زده کول.

ها خو هر څه کې دی.

دالکه چې کتابونه او ډبرې له یوه جنسه شول.

...

نه به یې وایم، کله کتابی ډبرې بل نژاد راباسي.

له ډبرينو معناگانو آزاد غبر

دا ليکل، څه غواړي؟

هغه شته او زه يې څنگه ووايم؛ وليکم!

زه که «خان» وم، چا ته يې ووايم!

ولې يې ووايم...

هر وگړی بل څوک-څه نه دی؛

«خپل» دی.

هره پانه خپله ده؛ پانه ده!

زه ولې په متن او رنگ کې بې ژونده پانې،

کوچې، کوچې خوشې کوم،

چې ورکې شي.

پانې خدای ته ورځي.

پانې به هغه کړس او کړوس غبروي،

چې ما «خلک» پرې پوهول!

هغه به وايي:

سترگې دې وې، ولې دې ونه کړل ليدل.

خوله دې وه، ولې دې ونه ويل (...)

غورونه دې ؤ، ولې دې بې کړنو، دفتر و نو

او له ډبرينو معناگانو، خپلواک «غبر» نه اورېده!

زه څوک او څه شی

تر هغې چې یوې مور زېږولم، زه چېرې وم؟
تر هغې چې یوه پلار نومولم، په څه نومېدلم؟
تر هغې چې د کلي، قوم، دود، تاریخ و اسکتیونه او خولۍ یې را اغوستلې؛
پر سر را ایښوولې
زه څه وم، څوک وم؟؟؟

دا لیکل، څه غواړي؟

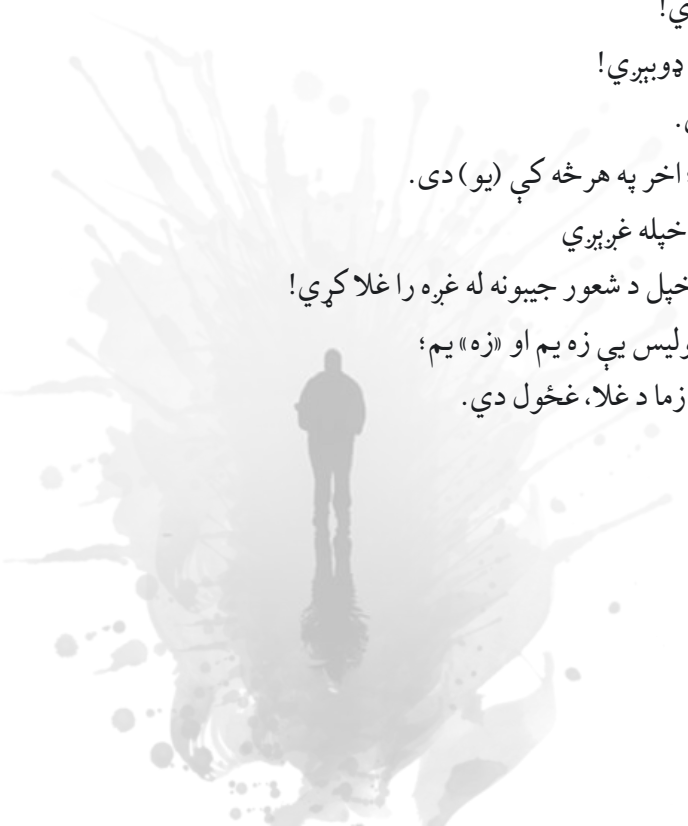
هغه شته او زه یې څنگه ووايم؛ وليکم!
زه که «ځان» وم، چا ته یې ووايم!
ولې یې ووايم...
هر وگړی بل څوک-څه نه دی؛
«خپل» دی.
هره پاڼه خپله ده؛ پاڼه ده!
زه ولې په متن او رنگ کې بې ژونده پانې،
کوچۍ، کوچۍ خوشې کوم،
چې ورکې شي.

پانې خدای ته ورځي .
پانې به هغه کړس او کړوس غږوي ،
چې ما «خلک» پرې پوهول !
هغه به وايي :
سترگې دې وې ، ولې دې ونه کړل ليدل .
خوله دې وه ، ولې دې ونه ويل (...)
غږونه دې ؤ ، ولې دې بې کړنو ، دفترونو
او ډبرينو معناگانو ، «غږ» نه اورېده !

زمانه د غلا غځول

څومره چې ورباندې غبرېم، لېرې کېرم.
څومره چې پوهېرم، هومره يې دروغ دروغ وایم.
شته، نه ویل کېږي؛ ښوول کېږي!
نشت وایم، لیکم او د کاغذي غرونو کاروانونه،
د ذهن وچ، کرخت، بې مالګې جنت ته، ور جاري کوم.
غبر شته... څوک غبرېږي!
خو چې زه غبرېم، غبر ډوبېږي!
لیک د غبر احتکار دی.
لیک د لیکوال نه دی؛ اخر په هرڅه کې (یو) دی.
څوک به نه غبروم، غبر خپله غبرېږي
یوازې غبر غبرېږي، ما خپل د شعور جیبونه له غبره راغلا کړي!
هغه هرڅه لري، خو پولیس یې زه یم او «زه» یم؛
ځکه نو زمانې، زمانې زما د غلا، غځول دي.

مینه چي شته لاندې وباندي نه شته

غو بنتل مې مینه ووايم.

مینه یوه ده، یوازینی ده، خو له ټولو ډکه.

مینه لومړنی غږ دی. مینه زما د زړه سپین اور دی. مینه کور دی،

که زه یم، که یو تور دی.

که زه هغه-دغه یم؛ «هغه»، «دغه»... هغه هم ژیر دی؛

کور دی! مینه یې اور دی.

که ها لېبې... رې تاریخ کې بند، وچ وچ بدن،

څپر لکه ډبره ژاړي هم ډبره؛ خو مینه یې کور دی،

مینه کور دی.

مینه، هغه کلمه ده، چې کور یې هلته ادلته دی،

خدای سره دی.

مینه، هره شیبه ده، خو چې خوشې یې کړم.

مینه، یوازې زباتېږي، نو ځکه به خوشې کېږي.

مینه، نه په زمکه کې ځایگی لري، نه ستورو او کیهانونو کې.

مینه، زما په اندازه ده، زما په قد او په زمانه ده.

زه او مینه همزولي وو، دنیا ته راغلو، چې هره «هستي» ښکل کړو.

مینه، نه زما ده او نه د هغه چې زه یې وژلو ته فکر، چاره او کبر شپه او ورځ،

له ځان سره، په ځان کې گرځوم.

مینه کور ده، پر هرڅه راچاپېره ده.

مینه د «ده» او «هغه» اور ده.
مینه هغه جوهر ده چې دومره خپري، او رنگونه،
دومره شمېري او نژادونه ور څخه جوړ شوي.
مینه خدای ويلې. مینه له خدایه راځي، ما اخلي او بېرته ورځي،
ځکه چې خدای چې شته؛ فاصله نه شته.
دغه زه، زه، زه... نوم نه شته،
قوم او قبيله او یوازینی رابلد نه شته!
خدای چې شته؛ نو هیڅ نه شته.
مینه، چې شته لاندې او باندې نه شته.
مینه، اواره ده، هومره چې زه زړه، دنیا ته چې پرته له «هغه» بله هیڅ نه شته؛
اوارولی او سپینولای او له خدایي نغمو او رنگونو ډکولای شم.
مینه، ستره ده، څومره چې زه «سر» وړ لوړولای شم.
مینه، زیاته ده، هومره چې زه یې ورکولای شم.
بل نوم یې نه شته:
مینه ده، مینه ده.

لومړی غږ سندرہ

خدای شته!

نو څه ورکه شه «زه» مینه دومره ده، دومره ده، چې پرته له خدایه هېڅ
نه شته!

خدایه، دومره شتوالی ته څه وکړم؟
وناخم، آوازونه ووايم، که سپین پاتې شم، چې دا کاروان کاروان غبرونه،
دا گلان گلان رنگونه،

دا سمندر سمندر مینه را باندې تېره شي.

دا «...» راته وايي، چې لومړی حرکت نڅاه ده!

لومړی غږ سندرہ،

او پیلنی انځور هغه دی، چې لا په خوله نه راځي!

زه به هغه ژبه را ژوندی کوم، چې «هغه» ورباندې سندرہ شي.

زه به هغه غوږ را وینوم، چې «غږ» او «رنا» یې ورباندې را دننه شي،

ما پاک یوسي؛ د ذهن او حواسو له غلاوو مې ووينځي.

له خدای پرته ټوله بې سوادې ده

نه به یې وایم دا د بدن خاورین کنډولې مې خام دی؛ اور به واخلي.
آه ه ه...!

خومره چېغې مې وهلې، چې راوېښ شم.
هومره مې را باندې وليکل، چې بېرته بې سواده شوم.
بې سوادې ښه ده، ځکه خدای شته،
نوره یې بې سوادې ده!

بې نومه

یو بې نومه دی، چې دومره مې غږوي!
یو بې نومه دی، چې زما تر وینا، نصیحت، پوهې او عقل بیا هم لوړ
ودرېږي.

نه یم هغه خوله، چې بې نومه پرې وویل شي.
نه یم راوینښ شوی هغه غوږ، چې دغه د هر څه پلار
سکوت واورې!

سر سره ولاړه مينه

مينه، چې کبړي او بيا زياتېږي.
مينه، چې په کېدلو پيدا کېږي.
مينه شته، ځکه هر څه کېږي.
...دا رنگين رنگين نسلونه، نژادونه، فکرونه، باورونه
له مينې راشنه شوي.
هر ژوند مينې کړی او زېږولی دی.
په هرې څېرې او بدلون سره، مينې (څېره) نوې کړې.
ټول ويناوال او بنسټگر زاړه دي، مړه دي؛
ځکه چې خدای دا او هغه او تې بوتې نه دي: «خدای شته».
څومره چې ولوېږم يا پورته شم، مينه سر سره ولاړه ده.
مينه، چې خدای هره خوا لېرلې، هغه ته ورغلې.
مينه، دارواو تلل راتلل دي.
مينې راوړي، په مينه ورغلي.
مينه، يوه ده. يو ځای ده، ځکه هر شی «ځای» دی د مينې.
مينه، ژوند خپل خدایي کور ته خېژوي.
او هر څه خدای غوښتي.
مينه، لکه ټول نومونه، ټول رنگونه، مذهبونه او نخشه په لاس استاذان
چې ژوندی کلام غږوي.

مینه د ټولو بر خلیک

دغه مسافره اروا، چې خدای یې شته دی.
هرڅه خدای پیدا کړي؛ نور څه وغواړم.
بل څه نه شته. په خدای کې بل څه نه شته.
مینه شته؛ خو نه لیکل کېږي.
لیک زور، کاغذ زور، خوله او گوتې زړې او مینه نوې،
دغه شیبه او دغه، دغه...
مینه، د آسماني کور هغه لاره، چې په هرڅه کې ریښې لري.
مینه ټوله ده، ټول په مینه کې دي. او همدا یې مینه ده.
ځکه زره زره هستي، نوې نوې مینه ده.

ددغو اوتو بوتو لیک بر خلیک مرگ دی

هی هی! څه شولې هغه شیبې، چې دا او «دا» مې ولیکل!
څه شوې هغه شیبې، چې «دا» او دا مې نه وزده؟!
...لیک هم عجیبه دوره ده، چې څومره یې کوششي ولیکې، زړو ښکاري.
څومره چې غټ شي، ډبرو ته ورته کېږي. څه شی نه شته چې پاتې شي.
اوس چې مادي یم، جسم او تن لرم! ذهن او حواس لرم! څه وینم؟!
هغه څه چې زما د هويت نښې، نېټې او پېښې بلل کېږي، څومره یې ژوندي
دي؟

او بيا ژوندي يې خومره «ژوندي» دي؟؟
ايا ژوند هغه نېټه دی، چې درحمان بابا په شناخته يې کښلې؟
ايا هغه ورمه شته، چې په امير کروړ يې «زه» او «زمری» راوينناوه؟
لږ تر لږه نيم هويت مې مړ دی! او زه خومره ژوندي يم؟!
پښې مې پرونی نه دي پاتې،
لاسونه هم له پرونه ستړي دي، سترگې هم خېنې پروني شيان، نور نه شي
لیدلای!

...زه زره زره زړېرم!

ددغو خبرو، ویناو، او تو بوتو برخلیک مرگ دی!

ولې لگيا يم؟

ولې يې ليکم؟

ايا پوهېرم او که پوهېدل غواړم؟

څه شی زده کړم او څه شی ور زده کړم؟

سقراط کلونه، کلونه سوالونه وکړل،

خو وروستی چيغه يې پردې ټکي وچه شوه، پوه شو، چې نه پوهېږي!

انشتين تر نسبت پورې اوچت شو. او نسبت يې هم هغه تابلو معرفي کړ،

چې د عشق پر غېږ کې پروت ماشوم، او د دار رسی ته ولاړ مجرم، په کې

(ساعت) ويني.

تندی پر پوښتنو وېشلی

هېڅ شی د زده کړې لپاره نه شته.

کتابونه -تحقیقونه د مینځلو لپاره ليکه دي.

خدای چې شته، زه د څه شي تحقیق وکړم!!!

روح چې شته، له ذهنه ولې تېری ونه کړم؟!
اهه...خومره مې خپل سر او تندى پر دې پوښتنو وويشته!
چې چوپ شم هر څه پيدا کېږي...

د جلاوطنۍ مدرسه

زما د تبعید مدرسه ده.
میلمه نه شته، میلستون نه شته...دلته یوازې ورکړه ده.
څه لرم چې آسمانونو ته یې وڅېږوم؟
د احساس کومه څپه، د عاطفې کومه غوټه،
د فکر کوم فرمول ددې دی، چې نه لېدلې ته یې یوسم؟
څه نه شته چې تر لاسه یې کړم.
دا خاورې، دورې، دا په خړو ککړې اوبه،
دا اورونه او دودونه...
دا هوا او توپانونه...ددې نه دي، چې له زمکې لر او بر پرې تېر شم.
زه (یو) بې تجربې روح راغلی یم، چې په زمکنيو پښو او لاسو،
حواسو او مغزو، حقیقت تجربه کړم.
زه څه نه یم؛ د مینې ورکړه یم.
مینه وپشم.

مینه یوازی مینه ده

مینه شخصی نه ده. د ما نه ده. د پلار او نیکه نه ده...

غر او ډبره یې نه ده.

کلا یې نه ده، برج یې نه ده.

مینه نه ده!

خدای همداسې پیدا کړې وړالېرلې!

مینه خدایي غذا ده.

مینه به لاس په لاس شي، تر خدایه پورې.

که له هغه راغلي یو؛ نو چا ته به ورځو؟!

چې خدای شته پښې په چا پسې وکړم.

چې مینه خدایي ده، له چا یې وسپوم؟!

چې مینه شته؛ نوزه له ځان او نورو سره ولې جنگېرم؟

یوازی مینه کېرې، او مینه یوازی، «کېرې!»

مینه یې ورکوي، ورکوي، ورکوي... چې هر ژوند مینه-گر را ژوندی شي.

برخلیک همدادی.

خو چې مینه ونه کړم (ورنه کړم) لابه جنگېرم!

له مینه سره خدای بنکاره کپري

مینه کپري.

مینه د هڅو خاتمه ده. مینه چې و خوځېږي، زمان مري.

مینه چې وغږېږي، خبره وچېږي.

مینه چې بنکاره شي، خپل او بل هېرېږي.

مینه چې وشي، ټول (مکان) بې کوره و بې ځايه کپري.

د تاريخ کتاب سپينېږي،

هندسه، له اشکالو او مکانونو څاڅي،

فيزیک، ټوله لاره په خټ راوهي،

ادبيات، ټول په اوبو لاهو کپري،

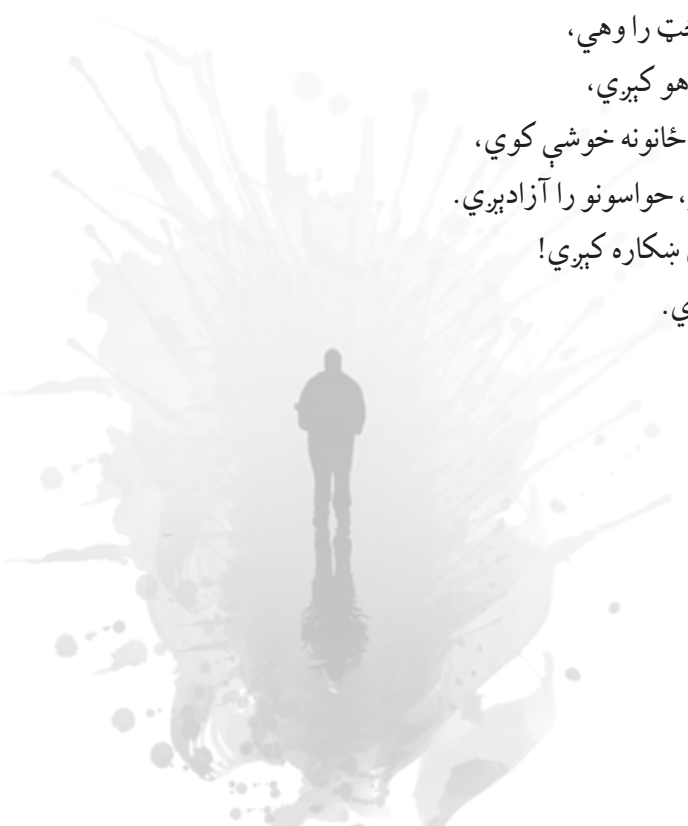
مجسمې، ټولې يوه ته ځانونه خوشې کوي،

او بنکلاروي له ذهنونو، حواسونو را آزادېږي.

مینه چې وشي، خدای بنکاره کپري!

هو خدای بنکاره کپري.

فقط مینه چې وشي.

زمکه د خپرود جنگ تياتر

آه!

چې غبرېرم، او غرمبېرم؛ لا ورکېرم.
چې حافظې ته يې سپارم، هومره بې مانا کېرم!
چې پرته له ما، بل چا نه ده ليدلې.
چې په وچ (متن) او ډبرليکونو يې لولم، هومره ناخبره کېرم.
چې خومره يې لتوم، لا ورکېري!
چې خومره يې غواړم؛ لارغړي، لاتبستي، لالېري کېري!!
په غوسه شم، چيغې وهم... لاخي...
ورکېري؛ چېرې نه ويگ له دننه دننه راگوري!
او زه دباندې دباندې، ورپسې ورک يم.
...ما ټوله زمکه اېل کړې، خو هغه نه شته!
هغه و، خورانه ورک دی!
په ځان کې رانه ورک دی.
و! چې و خوځېدم، وران شو!
چې ومې کتل؛
لېرې شو، هېر شو!
چې نارهمې ورپسې وکړه، هومره لېرې ولاړ؛
لکه د غبر پر څپو چې، زما ناره تبستي، تبستي...
هغه شته، چېرې چې زه غواړم.
هغه شته، چې «چېرې» ورپسې ونه گورم.

هغه شته، چې په «بل» کې يې ومنم.
بل نه شته، پرته له يوه بل نه شته!
خبرې هغه وسلې دي، چې د زمکې له پيله مو سره جنگوي.
نومونه هغه خنډونه دي، چې هغه ته د ورتگ په واک مو،
سره کښېښول او هغه لېرې، لېرې، لېرې شو!
خومره چې ورپسې ووتم؛ هومره لېرې شو، ووت!
زه دې باور وژلی يم، چې هغه مې نه شته؛ هغه ته ورځم!
سبا ته ورځم.

سبا، نه شوې زمانه ده!

او زه يم، خورا څخه ورک دی!
«زه» هغه نوم دی، چې هغه يې نيولی!
ټول «زه» دروغ دي، ځکه يې نه ويني!
زه دې خبرې ډارولی يم، چې مخ او لاسونه، سترگې او غوږونه، زړه او
ذهنونه...

هسې سپين او نقاشي کړم، چې په پورته (کتاب) کې راغلي!
نه، نه... هېڅ شی مې نه شته، پرته له خدايه هېڅ شی مې نه شته.

اوووو... زه..نه..يم!!

که زه «زه» وم، بيا هغه نه شته.

حقيقت يو دی.

هغه يو دی. يو «يو» دی؛ زه يا هغه نه شته!

زه چې «زه» نه وي، بيا نو هغه زه ده!..

بې مینې هېڅ نه شته

آه!

په دې لرگېنو توریو څه وکړم!
په دې غاښوره خوله، څه ووايم!
په دې غورو، چې وینې یې ژوند دی؛ څه واورم!
چې بې وسلې نه شم، هغه مې نه شته.
چې سترگې او غوړونه، پښې او لاسونه ...
فکرونه او زاره آوازونه، تش او خالي نه کړم، بقا مې نه شته!
هو! بې مینې کولو هېڅ نه شته، هېڅ نه شته ...!

لارې د مینې بحر ته ورتوېږي

مینه په کولو پیدا کېږي او زیاتېږي؛ روانېږي.
مینه برېښنا ده، زیرمه کېږي نه!
بل حرکت نه شته، مینه حرکت ده؛
دادې مینې حرکت دی.
مینه غوړېږي، څېرې او نومونه اغوندي، روانېږي.
شخصي نه ده، مینه خدایي ده ...
او خدای بې دلیلې مینه کوي.
خدای چې څو (وو) مینه کوي.
زه چې پیدا شوم، مینه پیدا شوله.

کوڅو ته ووتم، خبره د ملا شوله، سبق ته یې ونيولم، څه (شی) رانه ورک شولو...

په دې کې ها چې ووروم ځوان شوم، زړو شوم، ولوبدم، ورک شوم؛ هر څه چې گورم؛ (هغه) مینه دی.

مینه مې ورکه کړې؛ مینه نه کوم،

ځکه رانه ورکه ده.

مینه، څومره چې وشي، لازياته پاتې کېږي، خو نه ساتل کېږي.

له مینې خلاصی نه شته.

مینه هغه زمکه ده، چې ټولې لارې ور رسېږي.

(لارې) نه شته، یوازې مینې ته ورتلل دي.

نو ټول روان ورغلي، رسېدلي... له مینې ورک نه شته.

ده نه ده، هستي د خدای خبره ده. ژوندی خبره.

د زمان د کیس بتان

زمانه، زما حافظې جوړه کړې.

اوس یوازینی دی. یو همدا اوس دی.

تللي لاره، نه راغلي نه شته، رښتیا همدا اوس ده.

واټن همدا دی.

واټن هغې زمانې جوړ کړی، چې ما ته د عمر شیبې، ورځې، مېاشتي او

کلونه را شمېري!

زمانه مې مرگ ته ورولي.

زمانه هغه کپس دی، چې ما پر ځان را تاو کړی.
دا ختین، لرگین، ژیر او سره او سپین شیان دي، چې تللي یا راځي.
«هغه» نه ځي نه راځي؛ هغه همدا اوس شته؛ نو د پرون او سبا خبره یې
دروغ ده.

د بې خدایي، ټوله فاصله د زمان په کپس کې ده.
هغه بې کپسه دی. آزاد دی. یو دی. او (دی)!
دا نومونه، دا خبرې، دا خبرې، دا اوتې، بوتې...
دا کارنامې خومره راپورې درنې شوې!
که کامیابي ده، که ناکامي، که سرلوري ده که بې عزتي،
ټول د همدې کپس بتان دي.

دا د واقعیت زمان مې په بتانو وپړ ساوه، وپړ ساوه... چې په کې له لوره، لوره
برجه راولوېدم.

هېڅ شی نه و؛ یوازې خدای و.
زمان چې اوبو یوړ، زه هم ووینځل شوم، بې خدایي ولاړه هومره ورکه
شوه، هومره چې هېڅکله نه وه.

لیکوال ځان لیکي

لیکوال ځان لیکي، او ښه یې همدا ده، چې همدا لیکي.

ځان چې نه لیکي؛ نو څوک به لیکي؟

خدای شته؛ نه ځي، نه راځي...

په پوهه کامل، په واک او ځواک پوره،

ژوند له هغه څخه، هغه یوازې مینه او په هر څه کې پورته له بیانه!
نه، نه لیکل کېږي، نه تفسیرېږي.

... او لیکوال ځان لیکي!

خو چې دومره رښتونی شم، چې د توریو په ورا کې، د (ځان) پټه بلا
ووینم؛

(شیطان) همدومره نېردي دی!

ما چې «بل» پسې کافي وارول، شیطان لایات شو.

ټولې شیطاني څېرې، خبرې، ویناوې او لارې،

زما خپله ننداره ده: زه په نورو کې د ځان په ننداره وم.

شیطان بل چېرې نه ځایږي، پرته د «زه» له سوږې.

ټول «زه» همدا دی.

دنيا خدای پیدا کړې او خدایي ژوند په کې ځغلي، منایې وهي.

سړي، رنگونه، قومونه، وچې دښتې او شنیلې غرونه، ټول د خدای په سندره
ډک دی.

هر نوم د خدای د نوم بله څېره

چېرې نه دی؛ همدلته پټ دی. همدا بې پوله، همدا بې ځاله.

زه یې له لومړۍ ورځې سر پورې ولاړ وم؛

زه وم، پرې تېروتم.

چې ویې وینم، بیا مې د چا وژلو، اېلولو، بدلولو او سمولو پسې نه شي لېرای.

چې ویې وینم، بیا ټول اورونه، او سیوري، ټولې فاصلې او دامونه،

همدلته نېردي په نېردي، همدلته په ځان کې وینځم او (یوه) ته، نغده

ورگورم.

چې خدای پیدا کړي، د خدای نوم ورباندې څلېږي.
هر ژوندی یوازې، یوازې، په هغه غږ چې خدای ورکړی، نارې وهي،
خدای یو دی.

زه په چا چاره ورتېره کړم.

د خدای رنگین نومونه، ټول په خدایي حافظه کې شته.

زه زمانه

همداسې مې لیکم... همداسې مې لولم... همداسې مې مینځم...
همداسې مې گورم... همداسې مې ورکوم؛ لکه لاره چې ورنلېوم.
ټوله لاره په ما کې تېره شوې.

رښتینې هندسه مې ولیده، ځان لیکلو پرې وروستم.
تاریخ مې پای وموند. زمانه مې پای ته ورسېده.

ټول زه زمانه و، او زمانه «زه» وم.

فاصله بله نه وه، فاصله بله نه وه...

د فاصلې زمانه ټوله «زه» وه، «زه» وه، «زه» وه...

زه د پنځو بنامارانو کلا

دنیا ته مې کتل، کتل، کتل... چې پوه شوم:

«ما خو ټول دنیا ته کتل!!!»

ځان ته مې وژړل؛ ځان ته ور بنکته شوم؛ وېرېدم، ځان سره نا اشنا وم:

دنده سمخې وې او سوري، او گړنگونه!

کړس، کړس شو... یا کت، کت شو... یا ترپ، ترپ شو:

پنځه سرو نه مې ولیدل!

لکه غل او پولیس ودرېدم. خک شوم. سترگې مې رډې، رډې راووتې!

غوږونه مې بوخ، بوخ ودرېدل. خوله مې وازه شوه، وازه شوه...

هومره وازه شوه، چې بنامار ترې راووخې!

ټوله بلا همدا وه؛ دنیا مې نوره هېره وه؛ همدا ټوله دنیا وه.

ټوله بلا په ما کې دننه وه، نېردي... کت مې زه، زما وه!

د «زه» کلا، په غوښو وینو جوړه کړې وه.

پر بنکلاوو شرمونه ما ور داغلي وو.

وېره ما راوړې وه، جگړه ما کرلې وه.

لال او زمرد «ما» ځانته لیکل کول...

دا چل ذهن جوړاوه!

ذهن خپلو شيانو، سړيانو، هدير و او ملنگانو باندي،

چې «گفت» ورته شوی و؛ زړه ترلی و.

ذهن، د حواسو پر پښو رنگونه غوښل کړل.

د حواسو په لاسو يې غلې او گانې او زورورې خاطرې په خپل نامه کړې.
د حواسو په سترگو يې خپله دنيا هومره وغځوله،
چې نسلونه، نسلونه يې، په کې ولاړ شي او دا لا اوږده شي.

...

«زه» بر ناست و. شمله آسمان ته لوړه؛ د جنت حورو بڼکوله،

خبرې: «دازه وایم!»...

د گېډې گڼمبهاری، او د بڼاپیو چکې، کتابو ته ور وتې، هلته پاتې
کېدې...

زموکه برخه زما وه!

بد وډار شوم، لاس مې کړ، چې ټولو ته اور واچوم؛ کتل مې دباندي يم!
دنیا ده او «کاپر، کاپر» سړي، او «بې اجازې، بې اجازې» فکرونه او د مړيو
پر خاطر و ننگ کول!

زړه مې و چيغې کړم... بيا ژر له ځانه وډار شوم. دننه بڼاماران پراته وو!!!
د بل جنس د بڼکلارو، طلايي تاجونو، قصرونو او کبرونو «شهوت»!
د ذهن په چلونو او د احساساتو او عواطفو په لاسونو، د «قهر» اور هره خوا
شیندل کېده.

سپینې شیبې او پاکې شیبې، د «طمعې» د بڼامار غرهاري پرسولې،
(ځوانې او زړښت په همدې کې ولاړه!)، په سړیانو او شیانو «ترلتیا»
اووووو... «ځانپالنه»!

گوبنې ته شوم، چې «باچا» ته عریضه ولیکم: عریضه، همدا وه!
خندا راغله او غابڼونه مې سره وچيچل! څه شی را په کې راوینس شول:
«مومن - خان»، همدا وخت و!

خو شیرینونه وه، چې اوښکو ته مې شمال جوړ کړي!!

اوله اوو سیندو او اوو غرو مې ور واپروي؛ تر خدایه پورې!
ما ته اورونه را په خوله وو.
زه خپلو بچورو بنامارنو کې پروت؛ د بنامار ټوله سفرنامه وم.
هرڅه مې کتل!!!
هرڅه مې جوړول!!!
خو شیرینو نه جوړېده! شیرینو را په کې ورکه وه.
پاڅېدم چې ټول مال او حال په شیرینو ور وسوزوم.
اورم، چې شیرینو له دننه، دننه را په کې روانه وه؛
ده!

ودرېدم! چوپ شوم! په هوا کې وچ شوم. حتا پینې مې اضافي وې!
دادی ومې موندله:
د دنیا غټ اور زه وم. زه پر شیرینو ور «بل» وم.
شیرینو په ما کې روښانه وه، مومن خان ما وېده درلود.
او خدای تر دې ټولو نېردي، نېردي!
دنیا تکه سپینه پراخېده؛ خو «ځای» بې نه و!
ځای بې زه وم؛ زه وم ولاړ.
بېرته شوم؛ خو دنیا چېرې ولاړه نه!
دنیا نه وه، همدا سپینه وه، سپینه دنیا په هر شي کې وېده وه.
دنیا چانه وه لیکلې.
دنیا نه مکان درلود او نه وه په زمان کې سپره.
دنیا دننه وه. زه دننه وم. هېڅوک مې پاتې نه شول؛ پرته له یوه نه!
هغه هم زمانه و.
دیوه هم نه وه.

هغه په (خان) کې و او ټول په خان کې په بقا وو.
له دې سره: له «خپل» پرته، د هېچا «زه» نه و. او هېڅ څوک «زه» نه و؛ خو
هر څه په بقا کې...

د درک شپبه

درک یوه لحظه دی. او ناڅاپه پېښه کوي.
او بیا په اوږده مثنوي کې ورپېري، ورپېري، ورپېري...
او ورپسې د مشرینو، وړیاخور ټولګی، لیکه کوي؛ زمان همدې ته
وايي.
رښتیا!!! (زمان) هم د (فزیک) جنس دی.
اکاډمیک فکر لګيا دی، هستي تشریح کوي؛ خو هستي هماغه یوه شپبه
درک کې دننه ده.
درک ته به بې خولې، بې ژبې، بې لاسو او بې پښو، او بې حواسو، ورننوځي.
درک یو دی، نه بې مانا کولای او نه یې د په ذهني حواسو موندلای او
ځایولای شي.
درک له ذهن او حواسو ها خوا دی.
درک (یو) څېز تجربه کول دي.
د درک د روح حس دی. او روح هېڅ پوله نه لري.
هېڅ ځای، نه ځایېري؛ ځکه ځای یې نه شته.
هغه هېچېرې نه شته، ځکه (ځای) نه شته.
درک شته! بله خبره نه ورسره جوړېږي. درک نه شم ویلای!

د درک ژبه غږ او توري نه لري. ددې ژبې نسب نه شته.
دا ژبه يوه کلمه، يو نوم دی؛ خدای!
په دې ژبه چې وغږېدلې، بيا روح شوې، بيا خدای شته.
بيا چېرې نه ځي!
بيا څوک نه وژني، نه سموې!
بيا هرڅه په پاخه فصل کې دي.
بيا يوازې يو خدای شته.
بيا هره خبره، هر نوم، هر حرکت، د يوه په ذکر بدلېږي.
بيا توبې او زارۍ نه کړې؛ ځکه په هرڅه کې، په عبادت کې يې!
خو «زما» «عقل»، روح چېرې دې ته پرېږدي، چې په کاغذ او قلم را تېر
شي!

...

د درک د روح ويښه شيبه ده.
د درک روح ويښېدل دي. او روح شته؛ ځکه خدای يې شته.
اخلاق همدا دی؛ «خدای شته!».

حکمت او شپه

د درک، خرد را خرگندوي. خرد لومړنۍ پوهه ده؛
نه جوړېږي او نه يې حسي-ذهني ابزارو ته اړتيا شته.
دا د ټول حقيقت زده کړه ده. دادې حقيقت ژبه ده. خرد، ټوله زده کړه ده؛
خو ټوله نړۍ چې چاڼ کړې؛ ټولگي او ښوونکي به يې ورڅخه دباندې
راونوځي.
خرد دننه راويښېږي. دا ژوندۍ پوهه ده؛ هغه هم همدا شيبه، همدا اوس!

دې ته به خپله لوبښې کېږي، دابه خپله زده کوي، دا به له ځانه اورې!
ځکه خرد دننه دی. لکه روح همالته ناست وېده دی.
خرد ژوند ده؛ ژوندی دی...مخامخ، روڼ او ساده غږېږي؛
خو توري او کلمې ورپورې وچې وچې نښلي، ودروي يې!
هغه په زاړه ليک کې، د غڼو تارونو خوړلې، وژلې؛ ځکه په تورو کې وژلې
پروت دی.
توري او کلمې هم په دې منزل اخته دي، چې حقيقت په کې وشي؛ خو
حقيقت شيبه ده.
يوازې (اوس) غږېږي؛ خو متن، تللي زمانه وايي...څه ووايم!!!
څومره چې هستي ژوندی وينم؛ ټول حکمت دی!

مينه په هره خوا چې ځي هغه ته رسېږي

که مينه-گر شم؛ راڅخه دومره مهال ورک به مې پيدا شي.
که مينه-گر شم؛ ټوله ورکه به يې ورکه کړم.
که مينه-گر شم، د ټولو الماسو، سروزو تاج به په سر وټرم؛ هغه ته به ځم!
هغه، ددې پرځای چې ولاړ شي، (شته)!
مينه-گر که شم، چېرې به نه ځم؛ له هغه به نه ځم!
حرکت نور نه شته؛ هالته غوړېدل دي؛ هومره چې هم ستوری يې،
هم ستوري ويني، هم ستوري ستا په بې دليله اگاهۍ کې شته!
چا ته به نه ورگورم، څوک به نه وينم، څوک به نه وي، پرته...
آه، چې مين نه يم، نوم يې څرنگه اخلم!!!
مينه-گر څه نه لري، پرته له هغه نه!

مینه-گر خه نه وایی، پرته... خه نه اوری... چهرې نه ځي... خه شی نه مومي...

مینه-گر په هره خوا چې ځي، هغه ته ورځي.

او هغه یو ده، یوازې ده، او پرته له دې خه شی نه شته...

هغه هېڅ ځای نه شته، یوازې زما له خوسا حافظې ورها غاړې...

چې مینه-گر شم، قند او شحمیات، نباتات او حبوبات به نه خورم...

غواوې او وزې به تر هغو ژوندۍ گرځي، چې هغه، پرې ایښي.

کله چې مینه په خوراک بدله شي

مینه، به خورم، مینه به کړم، مینه به وم.

مینه هسک ته تللې پټې او زینې دي.

مینه له خدایه را روانه ده؛

اوري، چې ټول خيسته کړي؛ تر هغه پورې!

ټول په مینه خيسته، پيسته کړي، یوازې یو پاتې شي

او هغه خپله مینه، خپله مینه، خپله مینه...

مینه کور ته د ورتللو بېړۍ

مینه، تر ژوند دمخه، تر زه او ځان دمخه،
تر هر چا او هر شي دمخه د هغه، لومړنۍ ټوله نښه.
مینه، په ټولو شته نومونو، رنگونو، ولسونو
مېریانو او گربتانو بار کښتۍ.
مینه، له آسمانه د «فرار» ټوله لار.
مینه، لومړنۍ چيغه.
مینه، کور ته د ورتللو بېړۍ،
مینه، یوازینی مینه-گر چې یوازې مینه کوي؛
او «مینه» پرېږدي، چې سل زره رنگونه راوړي.
مینه، دومره مینه-گره، چې (فعل، فاعل او مفعول) نه لري.
مینه، ټول هغه څه چې شته. ټول هغه څوک چې شته. ټول هغه...
مینه د ټولې هستۍ خټه!

مینه پر زمکه ژوندۍ سندره

مینه:

زه څه وینم، پرته له مینې؛ نور زه څه وینم؟!
زما ژبه دومره مینه پر اوږو نه شي وړای.
ژبې بېوزلی کړم، کنه چېرې او تورې، توپک او زغرې، پنجرې او زولنې...
ما چېرې جوړولې!

مینه:

مینه می ونه کړه، عقل را وینس شو!
عقل کورونه او کلاگانې، بر جونه او مورچې را باندي را تاوې کړې.
زه یوازې شوم، له خدایه لېرې شوم.
زمکه د خدای وه، خدای مینه کوله؛ ما مینه ځانته سپموله، مینه ولاړه،
نوره نه وه.

مینه:

مینه وم، لاسونه او پښې، غورونه او سترگې...می واغوستل، په مینه پسې
ووتم،
همدا می له بل سره مسابقه شوه.
زه مینې جوړ کړې، پنځولی، مینې پر زمکه را لېرلې، چې دومره مهال،
د حواسو د خوندو له پاره سوالگر شوم.
مینه شته؛ خو چې وشي. دلوی مینه - گر زده کړه همدا ده.
مینه، برېښنا ده؛ نه زیرمه کېږي.
نه زیرمه کېږي، ځکه په وینو سره زمکه کې لارینا ځغلي، لا سندرته شته.

هغه خوتولو سره په مینه دی

آه،

څه خوب و، چې په کې ماده، ماده شوم!
څه خوبونه وو، چې په کې نوم شوم، څېره شوم، نوم شوم څېره شوم، نوم
شوم څېره شوم.

اوووو...خپره که بڼه وه، هغه به درلودله.
نوم که بڼه و، ما به ورسره موندلی و.
عقل او لاره که یوه وه، ما به پکې موندلی و.
هغه شته، خو چې څه شی ونه وینم.
هغه غبریري، خو چې څه شی وانه ورمه.
هغه شته، خو چې هېڅ شی ونه اوسم.
هغه راځي، خو چې ورته سپینه لاره شم.
-هوووووو...خبرلو څه! ومې موندلې!
چې شته، څوک یې چې غبریرې؟؟؟
-ویې بخښلم، هغه خو ټولو سره مینه ده، هغه خو ټولو سره مینه ده، هغه خو
ټولو سره مینه ده...

«زه» د خاطر وهدیره!

د زمري ۱۸مه (یو څرک وشو، په ناشنازمکه کې؛ زه به یې داسې راوړم)

زه، لکه څه شی؟!

(زه، څه شی یم؟ څوک یم؟ ولې یم؟؟؟)

پېژندپاڼه:

نوم، کلی، ټاټوبي، هدیره، خاطر... لومړنۍ - وروستنۍ پوهه!!!

نوم: م د ا ن و ر ...؛

دا توري څه دي؟ له کومه شول؟!

توري، هغه یوه زده کړه وه، چې پلرووو...

خپلې خاطرې او جگړې، ماتې او فتحې پرې لیک کړې، چې تلپاتې شي.

کلی، هغه خټینه خاله، چې ځان او قبيله او را ټول کړي مښي او طلايي
پيسې په کې خوندي وي.

ټاټوبي، هغه فاصله چې زما او آسمان پورې غځېدلې!
هدیره، هغه خټينې، ډبرو پوښلې تورې شاه-گانې، چې زما د پلار او نيکه
غوښني

او ماغزه - يې خوړلي او لا هم غځېدلې، چې ما وخورې:
ماسره د ټول نژاد خاطرې او باورونه دي!

خاطره، هغه سپکې سپورې، چې پلار له نورو سره په جگړه او ماتې
خوړلې سوله کې ثبت کړي،

چې زه او راروان «زه» سرور باندې کېږدم.

وروستی - لومړنی پوهه، هغه په توريو کې گنډل شوی فکر چې دومره وچ،
وچ را په کې گرځي را گرځي.

دا خو ټول له زمان او مکان څخه جوړ شوم!

دا خو پېژندپاڼه نقلې وخته!

دا خو زه نه يم؛ زه هغسې نه يم چې پيدا يم.

زه چېرې پروت، ولې پروت، زما وينه د چا ده؟

نه! وينه نه وم؛ کنه مري را په کې نه روانېدل!

زه د مړيو بېرې، زه د زمان او مکان له خاورو دوړو پوخ معبد،

او خاورين را په کې بتان ولاړ دي.

زه، څومره ورک، څومره هېر، څومره لېرې!!!

زه، هغه څرک، هغه ټکی، هغه پيل يم، چې دومره زمانه نه يم اوسېدلی؛

ورکه مې همدا ده!!

هر څه شته، ځکه چې خدای يې شته!

اه، زه خومره بڼه وم، زمکه خومره بڼه وه؛ همدا مې مدرسه وه:
زده مې شول، چې زمان او مکان، یو له بله سره مري، یوازې (... شته!
را یادېږي، چېرې چې زه یم، هغه هم شته...
که را په یاد شم، که را په یاد شم، که را په یاد شم...
زړینې کرښې: «دنیا ته اجازه وکړه، څرنگه انتخابوي یې، ځان ته دې اجازه
ورکړه، څرنگه یې چې انتخابوي، ژوند وکړي.» ریچارد باخ

روح د آسمان وگړی

وگړی روح دی؛ خو لا خبر نه دی، چې «روح دی»!
شته انسان وگړی، د ذهني، عاطفي، او رواني، سیاليو، لوب غاړی دی!
روح، نه شکل دی، نه جسم؛
نه زماني دی او نه مکاني؛
نه مادي دی او نه د انرژۍ وړی.
روح، د ابدیت له غېږې، د زمان-مکان هستۍ ته را نقل شو.
دومره مهال یې د غوښو-هډوکو کالبوت اغوستی، چې د مکان-زمان په
عرصه کې،
د مینې په قمار سره، اسمان ته خپله دروازه فتحه کړي!

پوښتنه:

آیا اندونه او باورونه، هیلې او غوښتنې، دريځونه او کړنې مو د مینې عطر

شیندي؟!

شته افغان ټولنه او افغان وطن، زموږ د فکرونو د امتحان پارچه ده!

نو؛

وخت یې دی، چې خپل ذهنونه، د مینې او رحمت په دریا ب کې ووېنځو او سپین شو.

«ابدیت، د زمان و مکان له حسه آزاد د ژوند.»

ابدیت، یعنی په «شبهه» کې مقیم کېدل.

افسوس! زموږ عقل تر مصري کتیبو وړاندې، گام نشي ایښوولای.

ابدیت له پاره باید، سترگې او ټول حواس او توجه باید پر حاضر و ناظر خدای ډکې شي!

د هر وگړي ازادې، د هغه د اگاهی تجسم دی.

اوس خپله معلومولای شو، چې اگاهی مو خومره د کار خیز ده؟

پای هم د غږ او رڼا ستورمزی استاد څو مرغلرې:

«هغه خپل هر څه نورو ته ورکوي او - د ځان پر وړاندې د نورو زیاتې،

بخښي.»

«هغه هېڅ مهال، هېڅوک او هېڅ شی، خپل دښمن نه گني.»

«هغه د خدای د هېڅ مخلوق په وړاندې نه جنگېږي او هېڅ شی خپل

دښمن نه گني.»

«هغه هېڅ مهال څوک نه اړ کوي، چې د هغه طریقه، ومني.»

«هغه احکام او تشریفات نه وضع کوي. قانون نه جوړوي. او چیغې نه

وهي،

چې خدای پر لور، تر ټولو غوره لار له ده سره ده!»

«هغه ټينگار کوي، چې هر وگړی د خپلو کړنو او ويناوو پيرو واوسي.»

برکت دې وي

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**